

Izhaja vsak dan zjutraj razven
v ponedeljkih in dnevih po
praznikih. Posamezna številka
Din 1.—, lanskoletne 2.—; me-
sečna naročnina Din 20.—, zatu-
jino 30.—. Uredništvo v Ljub-
ljani, Gregorčičeva 23. Telefon
uredništva 30-70, 30-69 in 30-71

Jugoslovan

Št. 134a

Ljubljana, nedelja, dne 14. junija 1931

Leto II.

Poslovilni večer poslanika in
ministra dr. Šveгла

Ljubljana, 13. junija.

Sinoči se je vršil v restavraciji hotela »Union«
poslovilni večer bivšega ministra in novoimeno-
vanega poslanika za južno Ameriko dr. Šveгла.
Poslovilnega večera so se udeležili odličnejši
zastopniki našega javnega življenja, pa tudi za-
stopniki bivšega volilnega okraja dr. Šveгла.

Vrsto napitnic je otvoril dr. Šveгла ki se je
vsem zahvalil za udeležbo in nato v krasnem
govoru spomnil Byronovih besed o svobodi ame-
riškega naroda ter poudaril, da narod, ki se
bori za svojo svobodo, kljub vsem žrtvam vedno
zmaga. Nato je govoril bivši polnomočni mini-
ster Ivan Hribar, ki je objavil zanimivo in do
sedaj neznano podrobnost iz življenja dr. Šveгла,
kateri mu je leta 1914, tik pred svetovno vojno
poslal obširno pismo o življenju slovenskih iz-
seljencev v Ameriki in v katerem je poudaril,
da se mora domovina za ameriške izseljence
bolj zanimati, kakor se zanima. To pismo je si-
cer vzbudilo v Ljubljani veliko pozornost, ven-
dar pa zaradi strankarskih borb ni želo tistega
uspeha, ki bi ga moralo. Pokazalo pa je, kako
zelo je takratni avstrijski generalni konzul dr.
Šveгла čutil za svoj narod. V tem pa je tudi
dokaz, da bo tudi na svojem novem mestu po-
polnoma izpolnil svojo nalogo.

Sledila je še cela vrsta napitnic, o katerih
bomo v prihodnji številki še obširneje poročali.
Omenimo naj še govor župana dr. Puca, ki je
naglasil, da je bil dr. Šveгла kot poslanec vedno
zavzel za vsako pozitivno stvar in da je kot po-
litik vedno delal le v korist celote, nadalje tem-
peramenten govor bivšega ministra dr. Kukoveca,
zdravice podpredsednika Zbornice za TOI Ogr-
na, ameriškega Slovenca Remca, občinskega
svetnika Turka in bivšega leškega župana
Ažmana.

Odstop starega in nastop novega predsednika francoske republike

Pariz, 13. junija, d. Danes ob 14:40 se je v
elizejski palači izvršila slovesna predaja pred-
sedstva republike novemu predsedniku Pavlu
Doumerju. Predsednika Doumerja je šel mini-
strski predsednik Laval iskat v senatno po-
slojce. Oba sta se nato v odprtem vozu, spre-
mljena od dveh švadronev republikanske garde,
odpeljala po slavnostno okrašenih ulicah v eli-
zejsko palačo, kjer ju je pričakoval stari pre-
sednik Doumergue s člani vlade, s predsedniki
in člani senata in poslanske zbornice. Doumer-
gue je imel na Doumerja priložnost enogovora,
v katerem je slavil lepe lastnosti novega pre-
sednika. Doumer se je zahvalil staremu pre-
sedniku v imenu naroda za njegove zasluge v
času njegovega predsedovanja. Nato je stari
predsednik novemu izročil državno oblast, hkrati
pa mu je predal tudi veliki križ Častne le-
gije. Novi predsednik je nato v spremstvu La-
vala odšel v mestno hišo, kjer je bil oficijelno
sprejem. Ministrski predsednik Laval je nato
podal novemu predsedniku republike formalno
ostavko vlade, ki pa ni bila sprejeta.

Pred podpisom trgovske pogodbe med Avstrijo in Ogrsko

Budimpešta, 13. junija, n. Avstrijsko-madjar-
ska trgovinska pogajanja so zaključena. Trgo-
vinsko pogodbo bodo te dni podpisali. Pogaja-
nja med kraljevino Jugoslavijo in Madjarsko
se prav tako že vršijo. Splošno prevladuje mne-
nje, da bodo ta pogajanja do druge nedelje za-
ključena. Takoj nato bo tudi podpisana trgo-
vinska pogodba med obema državama. Pričet-
kom prihodnjega tedna pa se bodo pričela po-
gajanja med Madjarsko in Češkoslovaško za
sklenitev nove trgovinske pogodbe.

Spor med Vatikanom in rimsko vlado

Spor še ni poravnal - Ostri nastopi fašistov proti duhovnikom in voditeljem katoliške
akcije - »Osservatore Romano« poroča o novih nasiljih

Pariz, 13. junija, n. Spor med Vati-
kanom in fašistovski vlado še ni poravnal.
Nasprotno se odnosi med obema rimski-
ma silama vedno bolj ostro, ker se fašisti
niso zadovoljili s tem, da so razpustili ka-
toliške mladinske ženske in dekliške or-
ganizacije, marveč so v zadnjem času na-
stopili tudi proti voditeljem katoliškega
pokreta in duhovnikom, da bi na ta način
onemogočili vsako delovanje odbora, ki
vodi katoliško akcijo.

Katoliška akcija je vrhovni forum za
versko propagando ter za kulturni in so-
cialni podvig ljudskih mas. V skladu s tem
svoji nameni je katoliška akcija pre-
vezela vodstvo nad vsemi drugimi katoli-
škimi organizacijami. Italijanska vlada je
s konkordatom zajamčila za katoliško ak-
cijo svobodno delovanje in prepustila Va-
tikanu kontrolo nad njo. Sedaj pa so za-
čeli fašisti baš zaradi tega, ker štiti kato-
liško akcijo Vatikan, tožiti to organizacijo,
da je svoje delovanje razširila tudi na po-
litično polje. Tako so našli argument za
razpust vseh organizacij, ki so bile orga-

nizirane v katoliški akciji, ker vrhovne in-
stitucije, katoliške akcije same, niso mogli
razpustiti. Da bi pa škodili tudi njej, so
pričeli sedaj nastopati proti voditeljem ka-
toliške akcije.

Zanimivo je, da so hoteli pred dvema
leti s pomočjo tkzv. nacionalnih katolikov
(v resnici političnih dezertarjev), ki so od-
krito pristali na to, da se katoliška akcija
vključi med fašistovske organizacije, pri-
dobiti katoliško akcijo za svoje politične
namene. Tedaj je fašistovski »Impero« na-
glasil potrebo, da katoliška akcija zbere
mase, ki slone na katoliških tradicijah in
jih vzgoji v fašistovskem duhu.

»Excelsior« je sedaj objavil vest, da je
Vatikan v svojih notah, ki jih je poslal fa-
šistovski vladi, zahteval, da fašistovska
vlada zadosti sveti stolici zaradi žaljivih
vzklikov pri demonstracijah v raznih ita-
lijanskih mestih, posebno pa v Benetkah,
kjer so fašisti vzklikali: »Smrt papežu!
Doli Jugoslavija! Doli Francija!« V svojih
protestnih notah je Vatikan tudi odločno
zahteval, da se kaznujejo fašistovski na-

silneži, ki so v raznih italijanskih mestih
pretepli voditelje katoliške akcije in opu-
stošili prostore katoliških organizacij. Ka-
kor kaže, je fašistovska vlada v svojem
odgovoru na vatikanske note do neke me-
re ugodila vatikanskim zahtevam. Obžalo-
vala je, da so fašisti žalili papeža in sveto
stolico, fašistovski listi pa so s svoje stra-
ni objavili uradno poročilo, da je policija
aretirala tri nasilneže, ki so opustošili ško-
fijsko pisarno, in da je uvedla kazensko
postopanje proti petim drugim.

»Osservatore Romano« pa med tem še
nadalje poroča o novih fašistovskih napa-
dih na voditelje katoliške akcije in na po-
samezne duhovnike. Tako so aretirali ne-
kega duhovnika in ga odpeljali na policijo,
ker se je pred cerkvijsko razgovorjal s tremi
mladeniči. Fašisti so ga obtožili, da je
imel brez vsakega dovoljenja sestanek s
katoliškimi fanti. V Milanu so baš priprav-
ljali ekspedicijsko katoliškega lista »Italia«.
Fašisti so vdrli v tiskarno in odnesli vse
iztise lista, tako da državni oblasti sploh
ni izdala dekreta o zaplombi lista.

Preureditev Narodne banke

Podaljšanje privilegijev do 1. 1961 — Povišanje glavnice — Nove
delnice — Nov izvršni in upravni odbor

Beograd, 13. junija, 1. Jutri dopoldne se bo
pričel izredni občni zbor delničarjev Narodne
banke kraljevine Jugoslavije. Za ta občni zbor
je vladalo danes veliko zanimanje ne le med
delničarji samimi, marveč tudi med širšim ob-
činstvom. Občni zbor delničarjev se bo sestel, da
zavzame svoje stališče o načrtu nove pogodbe
med državo in Narodno banko, o predlogu za-
kona o Narodni banki in njenem statutu.

Po načrtu pogodbe med državo in Narodno
banko, bo Narodna banka izvršila določbe za-
kona o denarju z dne 14. maja 1931. Obenem
bo prevzela vse posojilo, ki je bilo najeto v ino-
zemstvu in pogodbeno podpisano v Parizu 8.
maja t. l. Narodna banka bo vodila račune o
vsem tem posojilu kot privilegirana ustanova.
Rok njenih privilegijev se spričo tega podaljša
do leta 1961.

Po načrtu novega statuta se bo glavnica Na-
rodne banke povišala na 180.000.000 Din. Ta
kapital se bo razdelil na 60.000 delnic po 3000
dinarjev. Dosedaj je znašala nominalna vrednost
glavnice Narodne banke 50.000.000 Din. Od teh
je bilo vpisanih pri prvi emisiji 10.000.000, pri
drugi pa 20.000.000 Din v zlatu. Za omenjeno
povišanje glavnice se bodo porabile rezerve in
obenem bodo valorizirali bančne aktive, kot so
nepremičnine in slično. Medtem ko so se do-
slej delnice Narodne banke glasile na imetnika,
se bodo nove delnice glasile na ime. Stare del-
nice se bodo spričo tega v najkrajšem času
prepisale. Rezervni fond Narodne banke se bo
zvišal na 300.000.000 Din. Sedanji fond se bo
do te vrednosti dopolnil z valorizacijo bančne
aktive in z določenim prispevkom države.

Kakor je določal dosedanji statut, je imel
doslej vsak delničar s petimi delnicami pravico
do enega glasu na obnem zboru banke. Odslej
bo dalo pravico do enega glasu le 10 delnic.
Delničarji bodo morali biti naši državljani.
Bančne bilance se morajo zaključiti vsakih šest
mesecev. Vsak teden, in sicer 8., 15., 22. in zad-
njega vsakega meseca bo treba dognati položaj
banke. Za kritje denarja v obtoku bodo pora-
bili zlato, devize in vse menice ter lombarde,
kar pri drugih bankah ne velja.

Guvernerja banke bo s posebnim ukazom
imenoval kralj na predlog finančnega ministra.
Na enak način bosta imenovani tudi po dva
viceguvernerja. Dosedaj je imela Narodna banka
le po enega viceguvernerja in za njegovo ime-
novanje ni bilo treba kraljevega ukaza. Guver-
ner, oba viceguvernerja in dva člana upravnega
odбора bodo sestavljali izvršni odbor. Gu-
verner bo moral deponirati pri banki 50 delnic,
viceguvernerja pa vsak po 30. Vsi trije morajo
biti jugoslovanski državljani in ne smejo biti
člani glavnega upravnega odbora. Izbrati se
smejo tudi iz vrst državnih uradnikov. Uradni-
kom se bo čas, ki ga bodo odslužili na teh po-
ložajih pri Narodni banki, vstel v njihovo služ-
beno dobo. Guverner in oba viceguvernerja se
imenujejo za dobo šest let in smejo biti ponovno
imenovani. Njihov delokrog je zelo omejen. Ob-
enem ne smejo biti člani upravnih odborov dru-
gih podjetij. Njihovih menic Narodna banka ne
sme sprejeti v reeskont.

Starim delničarjem bo dala banka za vsakih
500 Din starih delnic po eno novo delnico à
3000 Din. Razliko bo krila s svojimi rezervnimi
fondi. V novem zakonu bo tudi prehodno do-
ločilo, da ostane dosedanji guverner Ignjat Bai-
loni na svojem mestu dotlej, ko poteče njegov

mandat (28. avgusta 1932). Vesti o bližnji o-
stavki guvernerja g. Bailonija potemtakem niso
resnične.

Na jutrišnjem izrednem obnem zboru delni-
čarjev Narodne banke se bodo na podlagi uvod-
nih predlogov o novi pogodbi med državo in
banko, o novem zakonu ter o novih statutih
sestavili končni predlogi, ki morajo biti dovr-
šeni do 28. junija t. l. Takoj nato, najbrže že
v juliju, se bo vršil nov občni zbor delničarjev
Nardne banke. Na tem bodo sprejeli pogodbo,
zakon in statute ter izvolili člane glavnega u-
pravnega odbora.

Cisti dobiček Narodne banke se je doslej delil
in je 60% dobila država, 40% pa delničarji.
Odslej se bo dobiček delil po novem ključu, ki
je zelo kompliciran. Z novim zakonom bo pri
Narodni banki nameščen tudi zastopnik ministr-
stva za trgovino in industrijo, ki ga doslej ni
bilo.

Upravni odbor banke bo štel 22 članov, če
bodo guverner in oba viceguvernerja imenovani
iz vrst članov tega odbora. V drugačnem pri-
meru pa bo upravni odbor štel 25 članov. Med
temi mora 12 odbornikov stalno bivati v Beo-
gradu ostali smejo biti iz drugih krajev države.
Tudi guverner in oba viceguvernerja morajo
stalno stanovati v Beogradu.

Novi sokolski domovi v Beogradu

Beograd, 13. junija, 1. Jugoslovanska prestol-
lica dobi v kratkem 3 velike in lepe sokolske
domove. Gradili bodo dom sokolskega društva
Beograd-Matica v Deligradski ulici, kakor so si
zamislili naši Sokoli, bo ta dom velika in udob-
na stavba, ki bo docela služila svojim name-
nom. V domu bo nameščena tudi prednjaška
šola SKJ, ki bo nadomestila dosedanje pred-
njaške tečaje. Ta šola bo vsekakor velike važ-
nosti za napredek našega sokolstva.

Drugi veliki dom — trinadstropno stavbo —
dobi društvo Beograd II., tretji dom pa bodo
gradili za društvo Beograd III.

SKJ je pričel tudi akcijo za posojilo 25 mi-
lijonov dinarjev, ki ga namerava najeti za sa-
nacijo sokolskih domov v raznih krajih naše
države. S tem posojilom se bo na racionalen
način rešilo vprašanje o zadolženih sokolskih
domovih.

Poljski novinarji v Dubrovniku

Dubrovnik, 13. junija, AA. Poljski novinarji,
ki so bili v Sarajevu, so dospeli danes ob 7. v
Dubrovnik. Vožnja Sarajevo—Dubrovnik je na-
pravila na poljske novinarje najlepši vtis. Polj-
ske novinarje so sprejeli predsednik občine Mi-
čić, poljsko pevsko društvo »Echo«, številni me-
ščani in novinarji. Gostje so se nastanili v ho-
telu »Imperial«. Danes so si ogledali mesto, po-
poldne pa jim je priredila občina svečan spre-
jem. Jutri odpotujejo na Cetinje.

Sedanja francoska vlada ostane

Pariz, 13. junija, AA. Predsednik vlade Laval
je predložil danes novemu predsedniku Doumer-
ju ostavko vlade. Predsednik Doumer je ostav-
ko odbil, tako da ostane kabinet tudi dalje ne-
izpremenjen.

Ministrski predsednik general Živković v Zagrebu

Zagreb, 13. junija, AA. Ob 7.35 je dospel
iz Beograda predsednik ministrskega sveta
in minister za notranje zadeve general Pe-
ter Živković. Na postaji sta ga sprejela ban-
dr. Ivo Perović in upravnik policije dr.
Janko Bedeković. Predsednik ministrskega
sveta se je odpeljal v bansko palačo, kjer je
pregledal vse oddelke banske uprave. S
pregledom je bil zadovoljen. Ob 11. je odšel
v dvor, kjer ga je sprejel Nj. Vel. kralj v
avdienci.

Prihodnji kongres slovan- skih žen bo v Beogradu

Varšava, 13. junija, AA. Kongres slovenskih
žen je sklenil, da se vrši prihodnje leto kon-
gres v Beogradu. Sprejet je bil tudi predlog, da
se istega dne po vseh slovanskih državah vrši
slovanski dan. Nato je kongres brzojavno po-
zdravil Nj. Vel. kraljico Marijo, bolgarsko kra-
ljico in gospo predsednika Moćickega. Pri vo-
litvah v predsedništvo je bila izvoljena za pre-
sednico ga. Hubička, za podpredsednico Smo-
larova in Čapkova, eno mesto podpredsednice
je določeno za Jugoslavijo, ki jo bo naknadno
imenovala. Istotako je rezerviran v odboru za
Jugoslavijo 5 mest, za Češkoslovaško 3 in za
Poljsko 2 mesta.

Varšava, 13. julija, AA. Včeraj popoldne je
zaključil kongres slovenskih žen svoje delo.
Sprejete resolucije naglašajo potrebo intelek-
tualne kulturne in materijske vzgoje mladine
v slovanskem duhu, potrebo enakopravnosti žene
v zakonskem pogledu ter potrebo sodelovanja
žene na kulturnem in gospodarskem polju.

Seja poslovnega odbora Zveze jugosl. mest

Zagreb, 13. junija, k. Danes dopoldne se je
pod predsedstvom zagrebškega župana dr. Srku-
lja vršila seja poslovnega odbora Zveze mest.
Na seji so bili odposlanci 10 mest. Poslovni od-
bor je razpravljal o predmetih, ki pridejo na
dnevni red skupščine, ki se bo vršila 20. t. m.
v Sarajevu. Nato so bila sprejeta vsa poročila
odbornikov, kakor tudi proračunski predlog za
leto 1931. Poslovni odbor je sklenil, da ostane
sedež Zveze mest še naprej Zagreb.

50-letnica beogradske trgov- ske omladine

Beograd, 13. junija, 1. Beogradska trgovska
mladina bo 21. t. m. na svečan način prosla-
vila 50-letnico svojega delovanja. Za jubilarno
spomenico je Nj. Vel. kralj napisal to-le pose-
vito: Beogradska trgovska mladina za priznanje
starejšim in pobudo mladim, Aleksander 1931.

Francoski letalci v Zagrebu

Zagreb, 13. junija, k. Danes ob 10. dopoldne
so končno prišli v Zagreb francoski letalci.
Sprejeli so jih na svečan način z vojaško godbo.
Pozdravili so jih zastopniki našega letalstva in
francoski konzul. Francoska letala so zelo ve-
lika in tehtajo do 5600 kg. To so največja letala,
kar jih ima francosko letalstvo. Vsako letalo
ima po dva motorja s skupaj 960 konjskih sil.
Nosilnost letala je 2000 kg. Vsa posadka vseh
6 letal šteje 24 mož. Letalci so se ob pol 4. pop.
poslovili od naših letalcev in so odleteli proti
Zemunu. Od tam odidejo v Bukarešto in Sofijo,
potem pa se vrnejo v Pariz.

Najboljša obramba

Za uvod svoji pomembni knjigi »Osebnosti in oblikovalci« je uporabil grof Sforza izrek starega grškega zgodovinarja, da »sila držav ni ne v ladjah in ne v obzidju, temveč v mozh.« Ti so oblikovalci nove dobe, ki so ustvaritelji napredka in oni so tisti motor, ki daje vsemu človeškemu gibanju pravo smer. In nova doba, ki je nastala po svetovni vojni, naj postane tudi doba velikih mozh, velikih oblikovalcev, ker je treba zgraditi novo življenje, da bodo s tako velikimi žrtvami kupljene izkušnje svetovne vojne človeštvu v korist.

Tudi naš narod bi moral imeti hotenje, da dobi čim več celih mozh. Kajti tudi naš narod je šele v razvoju, tudi naš narod je šele na začetku svoje poti navzgor in tudi naš narod zasluži, da mu bodo težke izkušnje svetovne vojne le v korist in v zdrav temelj solidnega blagostanja. Tem bolj pa potrebuje naš narod celih mozh, ker so ti tudi najboljše obramba. Na prelomu stare in nove dobe so samo celi mozhje tako močni, da ne kolebajo v neodločnosti, temveč da gredo premočrno k svojemu cilju. Samo celi mozhje pa imajo tudi one krepke živce, da jih ne zlomi nobena nesreča in da ohranijo tudi v najtežjem položaju hladno preudarnost in s tem tudi vso sposobnost za aktiven odpor. V resnici, več ko vsa obrambna sredstva pomenijo za obrambo pravi mozhje, ker šele v njih rokah izpolni vsako orožje svoj popolen namen.

Vprašanje pa je, če se tudi v resnici trudimo, da dobimo generacijo krepkih mozh. Je sicer res, da se celi mozhje rode in da jih je mogoče umetno priklicati na svet, če jih ni dala narava. Ali prav tako pa je tudi res, da bi mogli imeti neprimerno več pravih mozh, če bi bile razmere vedno takšne, kakršne bi morale biti. Toda kolikrat so morali ljudje gledati, kako se vsled zvez, denarja ali strankarstva silijo v ospredje ljudje, ki so postali znani samo po tem, da se znajo vedno prilagoditi konjunkturi. Kolikokrat so morali spoznati naši najboljši ljudje, da je ves njih napor zaman, da ne morajo priti do veljave ravno zato, ker hočejo biti celi mozhje. Te nezdrave razmere so zavrele polet našega naroda, samo v poletu pa se rode celi mozhje.

Pa tudi pri vzgoji mladine se vse premalo pazi na to, da se vzgajajo značaji. Vsled izpričeval je seveda nujno potrebno, da se gleda predvsem na znanje dijakov, toda to še ne zadostuje. Kaj nam pomaga z vsem znanjem natovoren človek, če pa njegov značaj ni vreden piškavega oreha. Ta človek ni nikdar sigurno naš, ta človek more svoje znanje uporabiti tudi proti interesom našega naroda. Le prepogosto smo to tudi že doživeli. Utrditev značaja, vzbujaanje volje v mladini, da vidi svoj ideal v celem možu, tudi to mora postati bistven del šolske vzgoje. Seveda pa mora tudi vzgojitelj sam biti v tem pogledu svojim učencem za vzor.

Dokler ne dobe v našem javnem življenju celi mozhje odločilen vpliv, tako dolgo se tudi naše nacionalno življenje ne bo razvilo v tej meri, kakor bi se po 6. januarju moglo in moralo. Ni mogoče pričeti nobene, še tako potrebne akcije, če pa ni tu mozh, ki bi mogli to akcijo sprejeti. Najboljše ideje, najpotrebnejše zasnove, vse ostane le v zraku, če ni tu mozh, ki so sposobni te misli uresničiti. Ne od predpisov in ne od paragrafov prihaja rešitev, temveč samo od celih mozh, ki te predpise in paragrafe pravilno razumejo in dobro izvedejo.

Sedanja družba še ni našla svojega kompasa, ker se še lovi med starim in novim. Poleg tega pa se še ni opomogla od razrušenja povojne dobe, dočim mlada generacija, ki bo čisto neodvisna od vojnih posledic, komaj dorašča. V tem je vzrok duševne krize, ki jo preživljamo in iz katere nas morajo izkupati le celi mozhje. Mozhje in žene, ki bodo čisto zasedli svoja mesta, ki ne bodo kolebali, kadar imajo vršiti svojo dolžnost in ki bodo nedostopni tako za korupcijo, ko za malodušje in za pasivnost.

Ves naš napredek je odvisen od tega, če dobimo čim prej in čim več celih mozh in celih žen. In temu vprašanju bi morala naša vzgoja posvetiti prvo in največjo pažnjo. Koliko celih mozh sem vzgojil, tako bi se moral vprašati vsak vzgojitelj, koliko celih žen sem vzgojila, bi morala se vprašati vsaka vzgojiteljica. Kadar se to zgodi, takrat je tudi rešen problem našega naroda, takrat ima tudi naša država svojo najmočnejšo obrambo, ki je od nekdanj v celih mozh in ženah, ne pa v fičfiričih in omahljivcih.

Jugoslovanski bojovníki v Franciji

Svečan sprejem v Lyonu

Lyon, 13. junija. AA. »Polius d'Orient« so priredili snoči ob 8-30 velik banket na čast bivšim jugoslovanskim bojovníkom in rezervnim častnikom. Na banketu je bilo 500 povablencev. V toku banketa je bilo več govorov, ki so naglašali voljo Jugoslavije in Francije, da sodelujeta tudi v bodoče čim tesneje. Glasba je svirala obe narodni himni in vojaške komade Med banketom je bilo najprijetnejše razpoloženje.

Lyon, 13. junija. AA. Včeraj ob 17-30 so dospeli v Lyon bivši jugoslovanski bojovníki. Na postaji jih je sprejel general Miclaud, Predsedništvo FIDACA, predsedništvo sekcije »Polius d'Orient«, predstavniki mestnih in vojaških oblasti ter vseh vojaških udruženj. Na peronu in pred postajo so bile zbrane ogromne množice ljud-

stva, ki so navdušeno pozdravljale jugoslovanske bojovníke. Tako se je Lyon pridružil v bratstvu in prijateljstvu do Jugoslavije vsem francoskim mestom, ki so sprejela jugoslovanske goste tako pristržno. Na peronu je pozdravil slovanske goste general Miclaud s pristržno dobrodošlico. Formirala se je povorka po mestu do glavnega trga. Ljudstvo na ulicah je burno aklamiralo povorki. Sredi trga je bila postavljena častna četa 99. pešpolka. Glasba je intonirala jugoslovansko himno in marseljezo. Od glavnega trga so odšli naši bojovníki v občinski dom. Od trga do občinskega doma je bila na obeh straneh ulice falanga zastav mnogih društev in udruženj bivših bojovníkov. V občinskem domu je bila častna zakuska.

Politične razmere v Romuniji

Novi parlament se sestane 15. junija — Komunistične mandate bo vlada uničila — Dr. Maniu, voditelj kmetijske stranke, ostro napada vlado

Bukarešta, 13. junija. n. V ponedeljek dne 15. t. m. se prvič sestane novi romunski parlament. V novem parlamentu bo 80 liberalnih poslancev mesto 67, kakor je bilo določeno v volilnem sporazumu. Liberalci so znali postaviti svoje kandidate na dobrih mestih, tako da jih je bilo zbranih 13 več, kakor je bilo prvotno pričakovati. Ta njihov uspeh je javnost sprejela kot senzacijo, posebno še, ker mora Jorga od mandatov, ki si jih je z volilnim sporazumom izvojeval, 10 odstopiti Nemcem, 6 pa agrarni ligi, tako da jih bo njemu ostalo le 191. Brez pomoči liberalov bo na tak način ostal v parlamentu v manjšini.

Vlada se pripravlja nato, da uniči komunistične mandate, ki jih je 5. Bukareštanski listi pišejo danes, da je izrazil senzacijo današnjega dne to, da sta se dr. Maniu, ki je sinoči prispel v Bukarešto, in šef liberalne stranke Duca, sinoči sestala in se dolgo posvetovala. Dr. Maniu je Duci odkrito ponudil politično sodelovanje. Liberalni »Vitorul« pravi, da bo liberalna stranka zaenkrat podpirala vlado, a le pod izrečnimi pogoji, če bo namreč razveljavila upravni zakon, znižala proračun, ukinila avtonomne zavode in zmanjšala davčna bremena.

Dr. Maniu je nekemu madjarskemu novinarju dal izjavo, v kateri je ostro napadel vlado. Obtožil je vlado, da je falsificirala volilne rezultate, da je maso volilnih listov odvzela opozicijskim strankam in jo na nepošten način dodala vladnim strankam. Dr. Maniu je izrazil nado, da bo nacionalno kmečka stranka uživala še nadalje brezmejno popularnost, kakor jo je prej, in da bo Jorgova stranka životala le nekaj mesecev. V sedanjih težki krizi mora na čelu romunskega naroda stati le takšna vlada, kakršna je po volji naroda. To je mogoče doseči samo s poštenimi in svobodnimi volitvami. Rezultati zadnjih volitev pričajo, da brez nacionalno-kmetijske stranke ni mogoče izvršiti nikake koncentracije.

Štirih let pa odstopijo tudi ostali trije člani. Nato odstopijo vsaki dve leti po vrsti po dva odnosno trije člani, ki so bili štiri leta člani kontrolnega odbora Hipotekarne banke. Odstopivši člani se lahko na novo postavijo. Če ostane katero mesto v članstvu izpraznjeno s smrtjo, ostavko ali trajno nesposobnostjo vršitve dolžnosti, bo to mesto izpolnil minister za trgovino in industrijo. Član, ki stopi na mesto člana, kateri je umrl, drugače odstopil ali mu je trajno nemogoče vršiti dolžnosti, ostane član samo tisto dobo, ki jo je imel pravico odslužiti umrli, odstopivši ali trajno za vršitev dolžnosti nesposobni član. Izpolnjevanje se vrši najdlje v roku dveh mesecev po odstopu na način, ki ga določa čl. 88.

11. Čl. 93 se izpremeni in glasi: »Za udeležbo na sejah v banki odredi minister za trgovino in industrijo na predlog upravnika Državne hipotekarne banke članom kontrolnega odbora posebno nagrado.«

12. Čl. 101, prvi odstavek z oddelki pod a), b) in v) se izpremeni in glasi: »Od čistega dobička se porabi:

a) 2% za nagrade — tantijeme — in sicer 1/65% za upravnika in člane upravnega odbora, 0/35% pa za člane kontrolnega odbora;

b) 4% za nagrade — tantijeme — uradnikom in ostalim nameščencem banke. Oddelek pod g) postane oddelek pod v). Predzadnji odstavek člena 101 se izpremeni in glasi: »Tantijeme pod a) se razdelje tako, da pripada upravniku in vsakemu članu upravnega odbora 0/15%, vsakemu članu kontrolnega odbora pa 0/07%. V zadnjem odstavku čl. 101 pride za besedami »za uradnike« besede »in ostale nameščence«. Za tem odstavkom pride kot poslednji nov odstavek, ki se glasi: »Člani upravnega in kontrolnega odbora, ki zamude več ko polovico sej, imajo pravico samo do polovice nagrade, druga polovica pa gre v korist ostanka čistega dobička. Podeljevanje tantijem članu, ki je v toku poslovnega leta odstopil, in tistemu, ki je prišel na njegovo mesto, se izvrši po številu dni, ki jih je prebil v banki.«

Prehodne določbe.

§ 2. V roku 2 mesecev po uveljavitvi tega zakona se bodo predložili in postavili vsi člani upravnega in kontrolnega odbora po predp. tega zakona. Dotlej bodo stari člani vršili svoje dolžnosti.

§ 3. Odredbe § 1 točke 12 se bodo izvajale za vse poslovno leto 1931.

§ 4. Ta zakon stopi v veljavo, ko ga kralj podpiše in ko se razglaša v Službenih novinah. Takrat izgube veljavo vse zakonske določbe, ki se z njim ne krijejo.

Zagreški proces

Zagreb, 13. junija. k. Davi ob 8. uri se je nadaljeval z govorom državnega tožila proces proti Hraniloviću in tovarišem. Državni tožilec dr. Ružić je v svojem govoru obravnaval najprej atentat na pokojnega Tonija Schlegla, nato atentat na orožniško postajo, razpravljal je o slučaju Trenskega, o atentatu v Lomnici in končno o atentatu v Brezovici. Ko je zaključil razpravo o poedinah dejanjih in ko je kvalificiral te zločine po poedinah skupinah ljudi, ki so jih izvršili, je pričel govoriti o vsakem posameznem obtožencu. Popisal je vlogo Marka Hranilovića, Horvateka Vlada in vseh ostalih.

Kongres jugoslov. nar. železničarjev v Mariboru

Prihod in sprejem delegatov — Uvodna konferenca v Narodnem domu — Koncert »Drave«

Maribor, 13. junija.

Današnji dan je bil že ves v znamenju kongresa Združenja jugoslovanskih narodnih železničarjev in brodarjev. Delegati iz Slovenije so prišli z dopoldanskimi vlaki in se zbirali na glavnem kolodvoru, da sprejmejo tovariše in brate Hrvate in Srbe. Dasi je bil njihov prihod napovedan za 10. uro, je prispel poseben vlak z delegati iz osrja, vzhoda in juga države šele ob 11. uri. Dve veliki lokomotive sta pripeljali v 25 pullmannovih vozov okrog 700 delegatov, katere je vodil zaslužni predsednik združenja g. Djordjević, šef prometnega oddelka generalne direkcije državnih železnic v Beogradu. Vlak je bil lepo okrašen z zelenjem, cvetjem in državnimi zastavami. Čudno pa je bilo, da na kolodvoru ni vihrala niti ena zastava.

Došli delegate je pozdravil zastopnik ljubljanske organizacije g. Rot. Naglašal je, da so stopili na ona jugoslovanska tla, na katerih se je že davno pred vojno, med vojno in posebej ob prevratu in naposled tudi v zadnjih 10. letih bila ostra borba za zmago narodne misli med železničarji. Ta borba je končala z uspehom in nasprotniki vedno bolj ginejo. Za pozdrav se je zahvalil predsednik g. Djordjević. Godba »Drave« je nato zaigrala več narodnih skladb.

Z zastavami in godbo na čelu so delegati nato odšli v mesto. Prenočili bodo deloma po hotelih, deloma pa v vozov, s katerimi so se pripeljali. Ostali delegati so prispeli s poznejšimi vlaki. Obenem z delegati je prišlo v Maribor tudi več železničarskih sportskih klubov, ki bodo tu nastopili danes in jutri.

Ob 15. uri so se oficijelni delegati zbrali v veliki dvorani Narodnega doma, kjer je bila uvodna konferenca, na kateri so sprejeli važne sklepe o svoji organizaciji in stanu. Ostali gostje so si v spremstvu mariborskih tovarišev ogledali mesto in najbližjo okolico. Zvečer ob 20. uri pa je bil v veliki dvorani pivovarne Union koncert pevskega zbora »Drave«, katerega so se poleg delegatov udeležili mariborski železničarji in številno občinstvo.

Buren občni zbor šentjakobskega društva

Ljubljana, 13. junija.

Nocoj se je vršil občni zbor šentjakobskega gospodarskega in kulturnega društva. Predsednik g. Likozar je prebral nova pravila — društvo je bilo prej politično in je bilo radi tega razpuščeno — in se je nato spominjal 20 umrlih članov. Tajnik g. Janežič je poročal, da je bilo od zadnjega obnega zbora 1. 1928, 5 odborovih sej in 3 seje eksekutive.

Poročali so še knjižničar Rode, Brihta za dramski odsek in blaginjak Stih. G. Brihta je navajal, da je imel dramski odsek v zadnjih treh letih 137 gledaliških in 11 radijskih predstav. Za pregledovalce je poročal gosp. Kavčič, nakar je bil sprejet absolutorij.

Pri volitvah so bili izvoljeni: predsednik Anton Likozar, odborniki: dr. Šlebingar, Planinšek, Matija Rode, France Štrukelj, Ivan Dachs, Stih, Janežič, Grčar, Brihta in Drago Pogačnik; namestniki: Janko Vivoda, Starič, Maks Dachs in Ciril Rode; pregledovalca računov: Fran Kalčič in Semrov; namestnik žitnik. To oficijelno listo je predlagal g. Štrukelj in je spregovoril k njej član odra g. Pogorelec, ki je izrekel svoje obžalovanje, ker se ni vpošteval dramski odsek pri sestavi liste.

Pri slučajnostih je prišlo do tako burne debate med opozicijo — člani dramskega odseka, ki ji je odbor odrekel glasovalno pravico, da je korporativno zapustila občni zbor, nakar je ostala v dvorani le še večina, okoli 25 članov. Vseh članov šteje društvo 349.

Konkurzi in prisilne poravnave

Beograd, 13. junija. AA. Oddelek državne statistike pri predsedništvu ministrskega sveta je objavil statistiko stečajev in prisilnih poravnav v toku meseca maja. V tem mesecu je javljeno iz vse države 45 stečajev in 93 prisilnih poravnav. Po banovinah je bilo v vardskih banovinih 6 stečajev in 3 prisilne poravnave, v vrbask 0, 3, v dravski 7, 20, v drinski 5, 8, v donavski 14, 37, v žetki 1, 1, v moravski 3, 0, v primorski 1, 2, v savski 6, 16, na področju mesta Beograda pa 2, 4.

Francoske ladje v Splitu

Split, 13. junija. k. Včeraj popoldne je bila na francoski vojni ladji »Duquesne« prirejena čajanka, ki so se udeležili zastopniki vojaških, civilnih in cerkvenih oblastev.

Italija hoče pomagati Avstriji

Dunaj, 13. junija. AA. Semkaj sta prispela italijanska poslanca Bianchini in Suvich kot zastopnika italijanskih bank, da se informirata o možnosti italijanskega sodelovanja pri rešitvi avstrijskih težkoč.

Dvig ponesrečene podmornice »Poseidon«

London, 13. junija. AA. Danes bodo skušali dvigniti ponesrečeno podmornico »Poseidon«. V Vejhahej je prispela ameriška rešilna ladja »Pigeon«, ki bo sodelovala pri rešitvi akcije. Potapljači so dognali, da je obod podmornice hudo poškodovan, vendar niso mogli prodreti v njeno notranjost.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 13. junija. d. Obsežno delovanje neviht, morebiti tudi nekaj bladneje.

Dvajsetletnica »Državne obrtne šole« v Ljubljani

Najpomembnejši korak za našo gospodarsko osamosvojitvev — Velike žrtve ljubljanske mestne občine za šolo — Historična zasluga Ivana Hribarja — Boji in nasprotovanju pod Avstrijo — Vesel razvoj v Jugoslaviji

Naša tehnična srednja šola bo proslavila ta teden pomemben jubilej, ki je znamenit jubilej tudi za vso slovensko javnost. Kajti proslavila bo dvajsetletnico, odkar je bila ustanovljena »Državna obrtna šola« in zgrajena njena šolska zgradba, ki je še danes ponos Ljubljane, pa tudi vse Slovenije. Kajti z zgradbo velike Obrtne šole, največje, kar jih je na slovenskem jugu, je bil šole omogočen razvoj slovenskega strokovnega šolstva. S tem pa tudi možnost za gospodarsko osamosvojitvev našega naroda.

Dokler smo bili brez lastnih strokovnih šol, je mogel dobiti slovenski delavec v tovarni samo mesto črnega delavca. Brez strokovno kvalificiranih moči ni bilo niti misliti na razvoj slovenske industrije in obrta brez lastnega strokovnega šolstva nam je bila zaprta vsaka pot do gospodarske osamosvojitve. Tudi če bi dosegli prav vse politične pravice, bi brez lastnih strokovnih šol morali trpeti, da gospodarijo v vseh večjih podjetjih na naši zemlji tuji in glavni dobiček bogastev naše dežele bi odhajal edinole v tujino. Ostali bi še nadalje neprosti in od tuja odvisen narod, pa naj bi še tako zmogovito dobojevali jezikovni boj in boj za pravice našega naroda.

V tem je oni veliki pomen ustanovitve Državne obrtne šole, v tem je tudi vzrok, da se tega jubileja z veseljem spominja vsa naša javnost. Z ustanovitvijo Državne obrtne šole je bil storjen resen začetek za razvoj strokovnega šolstva med Slovenci, obenem pa tudi podlaga za razširitev obrtne šole v sedanjo tehnično srednjo šolo, a tudi za ustanovitev tehniške fakultete. Če ne bi bili v Ljubljani pred 20 leti tako uvidni, da so zgradili tako veliko šolsko poslopje, ki je daleč segalo čez okvir tedanjih potreb, bi še danes samo sanjali o srednji tehnični šoli, ker je ne bi mogli nikamor namestiti. Dalekovidnost ljubljanskega obč. sveta in njegovega župana Ivana Hribarja pa je poskrbela, da se je mogla gladko razširiti obrtna šola v srednjo tehnično šolo.

Nekdanji boji za strokovno šolstvo

Dolgo časa smo se Slovenci zanimali le za politične boje in za pravice slovenskega jezika. Gospodarstvu pa smo šele kasneje pričeli posevati pravo pozornost. Posamezni uvidenci ljudje pa so že kmalu spoznali, da gospodarstva ni mogoče ločiti od politike in zasluga teh mož je, da smo z ustanovitvijo združenja dobili denarna sredstva za gospodarsko osamosvojitvev, z ustanovitvijo strokovnih šol pa sposobne ljudi, ki naj to osamosvojitvev izvedejo.

Boj za strokovno šolstvo se je začel že leta 1876, ko je ljubljanski občinski svet odposlal vladni nujno prošnjo, da upošteva pri ustanavljanju obrtnih šol tudi Ljubljano, kjer se naj ustanovi delovodska šola z dvema oddelkoma za gradbeni in strojni obrt. Ta prošnja je ostala dolgo časa neuslišana in celih 12 let je bilo treba drezati in drezati, da je dobila Ljubljana leta 1888. dve strokovni šoli, in sicer za lesno industrijo in za umetno vezanje in šivanje čipk. To je bilo vse nadomestitev za delovodske šole.

Toda Ljubljana ni odnehala in prošnje so romale še naprej na Dunaj. To je vse trajalo do leta 1895, ko se je po potresu začela nova doba za Ljubljano in ko je postal župan Ivan Hribar. Najbrže vsled potresne konference je dunajska osrednja komisija za obrtno šolstvo sklenila, da priporoča naučni upravi, da prične s pripravami za ustanovitev obrtne šole v Ljubljani. Da pa bi se mogla šola ustanoviti, je bilo treba

premagati dvoje težkoč: treba je bilo dobiti za šolo primernih prostorov in premagati ovire, ki so jih delali nemški nacionalci. Obe težkoči sta bili tem večji, ker se je vsled znanega strankarskega razpora na Kranjskem tudi s slovenske strani ovirala ustanovitev obrtne šole. Bodi pa pri tej priliki tudi poudarjeno, da so kranjski Nemci na vse pretege ovirali ustanovitev obrtne šole in njihova »Sparkassat« je celo odpovedala prostore strokovni šoli, samo da bi preprečila ustanovitev obrtne šole. Tako strupeno so ti ljudje sovražili vsak razvoj našega naroda! Danes, ko se le prerado pozablja, kakšne neprilike so nam delali ti ljudje, ki so vedno dobro živeli v naši deželi, bodi to še izrecno poudarjeno!

Ceprav se je zlasti župan Hribar silno trudil, da pospeši ustanovitev Obrtne šole, vendar se do leta 1900. ni nič doseglo. Šele v tem letu se je prišlo tako daleč, da je bilo določeno stavbno načrt, štirje leta nato je učna uprava odobrila stavbni načrt, toda šele leta 1909. je bilo rešeno tudi finančno vprašanje.

Vse stroške za stavbišče je morala prevzeti ljubljanska občina, in sicer je dala za stavbišče 45.000 kron, za zgradbo 1 milijon kron (zlatih!) in nato še za notranjo opremo 28.000 kron. Obenem se je morala občina obvezati, da odstopi vse v last erarju in da bo brezplačno dobavljala električni tok za razsvetljavo.

Edino to je dosegel župan Hribar, da je finančni minister Bilinski, ki je bil častni meščan Ljubljane, odpisal Ljubljani 3% potresno posojilo, ki pa bi ga morala Ljubljana pričeti odplačevati šele l. 1913. in ki je znašalo komaj polovico vsote, ki jo je Ljubljana izdala.

A še v zadnjem hipu bi kmalu padla vsa stvar v vodo, ker so koroški nemški nacionalci začeli silno goniti proti ljubljanski obrtni šoli in na koncu zahtevali, da se vsaj enaka šola zgradi na državne stroške v Celovcu. Župan Hribar je bil poklican na Dunaj, kjer so skušali doseči od njega, da nekaj popusti. Toda župan Hribar je ostal trd in takoj drugi dan po svojem priobodu v Ljubljano razpisal oddajo del.

Šola se je zgradila in z odlokom ministra za javna dela z dne 29. septembra 1911. se je biva »Umetno-obrtna strokovna šola« preimenovala v Državno obrtno šolo. Stari oddelki v šoli so ostali, na novo pa so otvorili: delovodska šola za mehansko-tehniške obrti, mojstrosko šolo za stavbo in polištevno mizarstvo, delovodska šola za elektrotehniko, kiparsko šolo in žensko obrtno šolo. V naslednjih letih se je šola še nadalje izpopolnila, tik pred svojim odstopom pa je minister baron Trnka podpisal odlok, s katerim se ustanovi na Drž. obrtni šoli še dva višja oddelka: Stavbna strokovna šola in Višja obrtna šola mehansko-tehniške smeri. S tem je bila srednja tehnična šola dejansko ustanovljena in leta 1921. je dobila tudi to ime.

To je v glavnem zgodovina naše srednje tehniške šole, ki nas šele usposablja, da gospodarsko osamosvojitvev praktično izvedemo. Mnogo bojev je bilo treba, mnogo naporov se je moralo premagati, ali na vse zadnje je bil vendarle dosežen uspeh in tako praznuje danes Tehnična srednja šola jubilej, h kateremu ji čestita vsa naša javnost.

In da čestita po pravici, bo pokazala razstava Tehniške srednje šole, na katero že danes opozarjamo vse, ki se zanimajo za napredek.

Naj se še krepkeje razvija naša srednja Tehnična šola, naj bi bila deležna tudi vse podpore javnosti. Samo v interesu našega napredka bo ta podpora!

O vzpenjači na Šmarno goro, na Pohorje in na Triglavsko pogorje

Iz razgovora z ravnateljem tujsko-prometnega sveta za Dravsko banovino g. Velikonjo

(Konec.)

Tehnično napravo vzpenjače povzemam iz tega-le članka Alfreda Trübnerja v »Oesterreichische Reisezeitung«, April 1931, kjer omenja, da je bilo po vojni do leta 1929 zgrajenih v Avstriji deset vzpenjač, ki so v času svojega dosedanjega obstoja prevozile več nego dva milijona potnikov. Za gradnjo teh vzpenjač so se najprej porabila izkustva, ki so se pridobila pri starih železnicah na poteg in za izkustva, ki so se pridobila med vojno pri številnih vzpenjačah za vojni material. V splošnem je konstrukcijski način vzpenjač precej enoten. Kar je tračnica pri železnici, to je pri vzpenjači močno napeta nosilna vrv, spletena iz žičnih pramenov, vsako pramo še posebej iz posameznih žičnih vlaken. Nosilna vrv je v nižinski in višinski postaji obtežena z 20–40.000 kg težkimi uteži, da se obdrži potrebna napetost, ker bi se sicer utegnile vrv prelomiti pri upogibanju. Nosilna vrv je napravljena iz enega kosa ter drži, prilagodeč se ozemlju, preko treh do šestih jeklenih stebrov, samo v enem primeru so uporabljeni betonski stebri. Ti nosilci vrvi imajo T-obliko. Najvišja do sedaj dosežena višina stebra znaša v Avstriji (pri

vzpenjači na Kanzel) 39 m. Po nosilni vrvi (tračnici) se premika na kolesih čoln, na katerem so pritrjeni vagončki. Da se vagončki ne gugajo, se nahaja v čolniku primerna zavora, ki nihanje omiljuje. Čoln je pritrjen na vlačilno ali pogonsko vrv, ki vleče vagonček navzgor odnosno ga spušča navzdol. Obrat poganja elektrika. Sprevodnik more vsak čas s pritiskom na gumb voz ustaviti. Posebna avtomatična zavora ustavi voz, ako bi popustila ali se utrgala vlačilna vrv. Pri obratu ima sprevodnik telefonsko zvezo z obema postajama; kjer je vzpenjača prirejena na dva voza, ki se med vožnjo križata, tudi z drugim vozom. Posebna zvonilna naprava naznanja strojniku na višinski postaji bližanje voza, da ga more počasi in oprežno spustiti v postajo. Ako bi se to znamenje ne vpoštevalo, recimo, da je strojnika nenadoma zadela kap ali da bi bil nenadoma izgubil zavest ali pa nenapovedano zapustil prostor, potem ustavi voz posebna avtomatična zavora pred postajo. Posebna naprava kaže strojniku na višinski postaji vsak čas natančno, kje se voz ali voza nahajata in posebni merilci vetrov z avtomatičnimi znaki na-

Doma in na cesti,
v vrtu in pri izletu
dobri in poceni platneni čevlji

„VICTORIA“
s šivanimi gumi podplati

DETALJNE CENE PO PARU:
Številke 24-27, 28-34, 35-41, 42-46

Dinar 30-35-50-60-

Dobijo se v vseh trgovinah čevljev.
Na veliko pri Palma Zagreb, poštni predal 226.

Na vsakem podplatu
zaščitni znak
WIMPASSING

Ugodna
fazona,
elastična
hoja!

Sive, bele in
črne za
širanje in
na špango.

Domači
izdelek.

znanjajo moč vetra, tako da more primerno uravnati brzino ali pa celo voz ustaviti. Kabina je povprečno preračunana za 16–24 oseb. Pod kabino je prostor za prtljago in za sportna orodja (smuči, sanke itd.). Nosilnost tračnice daleč presega dejansko potrebo, prav tako tudi računsko dognano lomilnost vlačilnice. Za varnost prometa so predpisani od oblasti zelo obsežni ukrepi (dvojna motorna rezerva i. sl.), tako da je premikanje zelo varno. Prednost pred drugimi višinskimi prometnimi sredstvi imajo vzpenjače radi svoje brzine (okoli 5 m na sekundo), tako da doseže v 10–16 minutah prav lahko znatno višino. Posebno pride to v poštev za smučarje v času, ko je snežna meja še zelo visoko in za turiste, ki se ne marajo truditi s pešhojo po gozdnatih pobočjih.

Ce torej presojamo našte vzpenjač, o katerih se govori v naši banovini, potem se nam nudi naslednja slika:

Pomen vzpenjače na Šmarno goro

Vzpenjača na Šmarno goro bi imela široko zaledje za Ljubljano kot glavnim dotokom Šmarna gora nudi zelo lep razgled na ljubljansko okolico. Ker bi bila samo dolinska in višinska postaja, bi sicer mik srednje postaje odpadel, toda proga čez šmarnogorske strmine bi bila zanimiva. Služila bi v prvi vrsti oni publiki, ki išče razvedrila in zabave, dalje onim, ki so potrebni, da čimprej pridejo na višinsko solnce. Posebno bi to prišlo do veljavne pozimi, ko leži Ljubljana v megli. Mogel bi se ustvariti na pobočju višinski sanatorij. Glede na kratko progno bi bila cena, ki bi odgovarjala ceni enega litra vina v gostilni, primerna, le da to ceno poviša strošek za dovoz do Tacna. Obisk bi se gotovo znatno zvišal, če bi bil tramvaj napravljen do dolinske postaje. Za zimski šport bi prišla Šmarna gora prav šibkejšim smučarjem. Korist bi imela od nje ne samo Šmarna gora in podnožje, temveč Ljubljana sama.

Pomen pohorske vzpenjače

Pohorska vzpenjača bi imela nekoliko manjše zaledje nego Šmarna gora, ker tam ni toliko prehodnih poti kakor jih ima Ljubljana. Ima pa rezervoar v Mariboru. Gradnja radi bližine državne meje, radi bližine Semmeringa in pa bližine Raxe ne moremo šteti v rezervoar za to vzpenjačo, pač pa zagrebške zimske sportnike. Dolinska postaja bi bila po sedanjem načrtu nekoliko neprikladna, ker je treba do nje iz Maribora z avtomobilom. Višinska postaja sama na sebi bi nudila razgled na mariborsko okolico. Ker nima predvidene srednje postaje, odpade torej mik te postaje. Glede potreb, ki bi jim zadostila, je treba omeniti poletni zdravilišča in letovišča na Pohorju, pozimi pa sijajni smučski teren. Pomanjkljivost tega terena je ta, da ne more smučar dalje za snegom, ako skopni na vrhu. Smučarski odvoz je, mednarodno vzeto, razmeroma kratek ter bi v tem pogledu ne pomenil nobene posebne privlačnosti, ker ima Gradec s Semmeringom (kakor sem se mogel sam osebno prepričati), mnogo ugodnejšo priliko za smučanje. Cene bi utegnile biti razmeroma primerne.

Pomen vzpenjače v Triglavsko pogorje

Tretja vzpenjača je vzpenjača v Triglavsko pogorje. Po vsestranskih razmotiranjih se je našla proga Bled-Kokošinjce za najprimernejšo. K tej proggi imamo računati zaledje: celo Gorenjsko, Ljubljano in velik del Zagreba. Če bi bila že otvorena železniška zveza z morjem, bi se odprl tudi nov rezervoar za Adrijo. Do-

linska postaja je Bled sam, to je točka naše pokrajine, ki že sama na sebi pritegne toliko in toliko gostov (rabim namenoma ta izraz mesto tujcev) iz cele kraljevine in inozemstva k nam. Višinska postaja bi ne nudila samo razgleda na široko okolico, temveč je tudi izhodišče za nadaljne ture v Julijske Alpe, poleti izprehode, pozimi zelo dolge, lahko se z inozemskimi odvozi mereče in zelo romantične smuške in sankarske odvoze v dolino in po primerni ureditvi alpinskega pota od Rudnaga polja dalje, smučarske izhode v ožje Triglavsko območje. Ker je proga precej dolga, bi tvorila srednja postaja poseben mik. Če pretrsemo potrebe, ki bi jim ta vzpenjača ustregla, moramo omeniti najprej potrebo gorenjskih predvsem blejskih gostov, dalje omogočanje mednarodne zimske sezone na Gorenjskem. Ugoden teren za zdravljenje z višinskim solncem in drugimi zdravilnimi napravami, ki jih zaenkrat ne morem razkladati, na Pokljuki. Vzpenjača bi mogla služiti tudi našemu planinstvu, recimo mlekarstvu. Po mojem najglobljem prepričanju bi to bila vzpenjača, ki bi kraljevi letni rezidenca in naši banovini delala čast. So sicer še druge potrebe, ki bi jim vzpenjača mogla služiti, o katerih pa tu ne morem razpravljati.

— Kako presojate možnost rentabilnosti teh načrtov?

— Glede cen in rentabilnosti je pa gotovo, da v danih prilikah, ko sem uverjen, da bi vzpenjača na Šmarno goro bila sama na sebi rentabilna, vzpenjača na Pohorje skoraj rentabilna, ne moremo tega trditi o vzpenjači na Pokljuko, ako se ne posreči najti način, ki bi ji zagotovil na ta ali oni način rentabilnost. Po mojih informacijah so razne možnosti dane, o katerih ni mogoče razpravljati pred široko javnostjo, dokler stvar ne dozori.

Tako mislim, sem vsaj nekoliko ustregel želji naše javnosti glede teh vprašanj.

G. ravnatelj se je nasmehnil, ugasil cigareto ter mi segel v roko, ker ga je pred vrati že čakal g. župan Perm radi razgovora o »Županovi jamci«.

Bolne žene dosežejo z uporabo naravnih »Franz Josefovih« grenčice neovirano lahko iztrebljenje črevesa, kar često učinkuje izvanredno dobrodejno na obolenje organe. Ustvaritelji klasičnih učnih knjig za ženske bolezni pišejo, da so ugodno učinkovanje »Franz Josefovih« vode ugotovili z lastnimi preiskavanji. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

471

Gledališče

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

Drama.

Začetek ob 20. uri zvečer.

Nedelja, 14. junija: Zaprt.

Ponedeljek, 15. junija: »Vzrok«. Red C. Poslednja predstava sezone 1930/31.

Opera.

Začetek ob 20. uri zvečer.

Nedelja, 14. junija: »Vijolica« z Montmartrac.

Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.

Ponedeljek, 15. junija: Zaprt.

Torek, 16. junija: Ob 20. uri: »Evangeljnik«. —

Ab. C. Kuponi.

Jz Dravske banovine

d G. dr. Borke Jakob, direktor drž. žel. nastopi 15. t. m. dvomesečni dopust. V njegovi odsotnosti ga bo zastopal v tekočih poslih vodstva direktor drž. železnice Ljubljana pomočnik direktorja, g. inž. Klodič Makso.

d Zveza borcev in stražark priredi od 12. julija do 2. avgusta koitono za dečke in deklice v starosti od 6. do 14. let. Kolonija bo v krasni dolini Mrtulku na Gorenjskem. Za počeni preskrbovalnici bodo prebili kolonisti tri tedne v svežem planinskem zraku ob vodi, z dobro prehrano in pod izvrstnim vodstvom. Taborenje deklic ločeno od fantovskega. Prijave sprejema in vsa pojasnila daje Zveza borcev in stražark, Ljubljana, Miklošičeva cesta 22/I.

d Kranjsko in kamniško učiteljsko društvo bosta zborovali v četrtlet 25. t. m. ob 9. uri v Cerkljah pri Kranju. — Zaradi prevoza in prehrane naj se zgasi vsak član pri svojem društvenem predsedniku.

d Erjavčeva koč na Vršču se odpre danes in ostane odprta in oskrbovana do konca tekoče sezone. Cesta na Vršču je prosta snega in je možno priti do Erjavčeve koč z avtomobilom.

d Ignacij Borštnik in Davorin Jenko dobita v Cerkljah pri Kranju, kjer sta oba doma, spominski plošči. Borštniku jo postavi in odkrije Udruženje gledaliških igralcev, Davorinu Jenku pa Glasbena Matica. Slovesnost obeh odkritij bo na Vidovdan v nedeljo 28. t. m. pop. ob 1/3. uri. Narodna društva in občinstvo prosimo, da se udeležijo ta dan vidovdanskih slovesnosti v Cerkljah. Za zvezo z Ljubljano bo poskrbljeno.

Obleke in klobuke kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna Jos. Reich. 398—3

d Zdravljenje potnikov, šoferjev itd. pri O. U. Z. D. Večkrat obolijo člani okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani na svojih službenih potovanjih (šoferji, potniki itd.) izven področja ljubljanskega okrožnega urada. Opozorjamo, da morajo taki člani vselej iskati potrebno zdravniško pomoč pri zdravniku onega okrožnega urada, v čigar območju se ob obolenju nahajajo. Da jim bo to mogoče, naj imajo s seboj potrdilo svojega delodajalca o zaposlenosti, s katerim se legitimirajo pri pristojnem okrožnem uradu oz. zdravniku. Če tuji okrožni urad oziroma zdravnik ne bi hotel nuditi zastojne pomoči, je zahtevati od njega, da to pismeno potrdi z navedbo razlogov. Člani, ki ne bi tako postopali, nimajo pravice do nobenih dajatev urada in tudi ne do povračila stroškov zdravljenja.

Že v 24 urah

barva, plisira in kemično snaži obleke, klobuke itd. škrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna Jos. Reich.

d Ustanovni občini zbor Gostilničarske pivovarne d. d. v Laškem se bo definitivno vršil v torek 16. junija ob pol 10. dopoldne v hotelu »Savinji« v Laškem z naslednjim dnevnim redom: 1. Poročilo pripravljalnega odbora in sklepanje o podelitvi absolutorija. 2. Sklepanje o ustanovitvi delniške družbe in o vsebinski ugotovitvi oblastvene odobrenih pravil. 3. Volitev članov upravnega in nadzorstvenega sveta. 4. Sklepanje o zvišanju delniške glavnice od deset na petnajst milijonov dinarjev. 5. Predlogi v smislu § 17. pravil in slučajnosti. Podpisniki delnic naj prinesejo s seboj prvotna začasna potrdila kot legitimacije.

d Fotoaparate kupite najboljši pri Fr. P. Zajec, optik, Ljubljana, Stari trg 9. 420

d Volna, bombaž, nogavice in pletenine v velikih izbiri pri Karlu Prelogu, Ljubljana, Židovska ulica 4 in Stari trg 12. 600

F. Fajdiga sin

Zaloga pohištva in tapet iških izdelkov

Ljubljana, Sv. Petra cesta 7

Ustanovljena leta 1879 317

d Desetletnica Zveze delovodij in industrijskih uradnikov. Pred desetimi leti so si delovodji in uradniki vseh ljubljanskih tovarn, kakor tudi njihovi tovariši z Jesenic, Vrhnike in Kamnika ustanovili svojo Zvezo delovodij in industrijskih uradnikov. V zvezo so vstopila vsa štiri strokovna društva delovodij, ki so bila prej članstva. Zveza delovodij in industrijskih uradnikov je skozi celo dobo desetletij let uspešno varovala interese delovodij in drugih industrijskih nameščenecv. Zveza je posvečala in posveča posebno pažnjo strokovni izobrazbi svojega članstva. Nje glavni namen pa je, dati narodu čimveč strokovno popolnoma usposobljenih in kvalificiranih delavcev. Če pomislimo, da smo še danes precej odvisni od tujcev in da moramo pri njih iskati strokovnjakov, potem lažje razumemo veliko delo, ki ga vrši ta prekoristna zveza. Zvezi delovodij in industrijskih uradnikov, ki praznuje v nedeljo 14. junija t. l. v hotelu Tivolij svojo 10-letnico iskreno čestitamo.

d Družba. Due 16. junija t. l. ob 8. uri bo pri sodišču v Radovljici družba »Amerike«, t. j. lepega arondiranega posestnika pri Lancovem, pripravljena za letovišče. Izključna cena je 87.000 Din.

d Vremensko poročilo. Včeraj je kazal barometer v Ljubljani 763,9, termometer 20,6, relativna vlaga 74%, smer vetra NE, oblačnost 8. V Mariboru je kazal barometer 763,4, termometer 21,6, relativna vlaga 83%, smer vetra NW, oblačnost 8. Opazovanja ob 7. uri jutraj. Najvišja temperatura je bila v Ljubljani 30 (18,7), v Mariboru 26 (16,3), v Mostaru 34,2 (20,2), v Zagrebu 31 (19,7), v Beogradu 32,1 (18,1), v Sarajevu 31,2 (15,1), v Skoplju 31,6 (15,3), v Kumboru 31,9 (20) in v Splitu 32,4 (20,2). V oklepajih je označena najnižja temperatura.

Ljubljana

Nedelja, 14. junija 1931, 3. pob. Bazilij. Pravoslavni: 1. junija, Justin.

Ponedeljek, 15. junija 1931, Vid. Pravoslavni: 2. junija, Nikifor.

Nočno službo imajo danes lekarne Bahovec na Kongresnem trgu, Ustara na sv. Petra cesti in Hočev var v Šiški. Jutri v ponedeljek pa imata nočno službo lekarni Sušnik na Manjiniem trgu in Kuralet na Gosposvet-ski cesti.

* Trgovsko bolniško in podporno društvo vabi svoje člane na redni občini zbor, ki se bo vršil v veliki dvorani Trgovskega doma 30. junija ob 20. uri. Samostojni predlogi članov se vpoštevajo le tedaj, če se pošljejo odboru vsaj 8 dni pred občnim zborom.

* Akademski pevski zbor. Jutri ob 20. uri bo pevska vaja. Vaja obvezna za vse pevce, ker gre za bližnji nastop v radiu. Uspeh tega nastopa je z APZ odločilnega pomena. — Odbor.

* Danes vsi v hotel Tivoli na veliko vrtno veselico, katero priredi Zveza delovodij v proslavo njene 10-letnice. Na sporedu je godba, petje, srečolov in ples. Začetek ob 8. uri popoldne. Veselica se vrši v vsakem vremenu. Za dobro in ceneno postrežbo je poskrbljeno.

* Kolo jahačev in vozačev Prestolonaslednik Petar v Ljubljani vabi na redni občini zbor, ki se vrši dne 26. junija 1931 ob 1/19. uri v dvorani Kmetijske družbe v Ljubljani Turjaški trg 1/I. Dnevni red: 1. Poročilo upravnega odbora o delovanju društva. 2. Poročilo blagajnika. 3. Poročilo revizorjev. 4. Volitev upravnega odbora. 5. Slučajnosti. — Upravni odbor.

* Odprta noč in dan so groba vrata. Umrli so Ivana Ovesnik-78 let stara, upokojenka tob. tov. Trnovski pristan 24; Katarina Konschegg, 71 let stara, zasebnica, Gradišče 11. Blag jima spomni! Zaljubljenim naše soznanje!

* Sokol Ljubljana II priredi v nedeljo 14. t. m. na letnem telovadišču na Prulah svojo javno telovadbo točno ob 17. z naslednjim sporedom: 1. ženska deca: proste vaje; 2. ženska deca in ženski naraščaj: igre, moška deca: igra »Ribac«, moški naraščaj: natezanje vrvi; 3. člani: drog, bradlja in žoga; 4. moški naraščaj: proste vaje za zlet v Prago; 5. ženski naraščaj: proste vaje; 6. člani in moški naraščaj: Odbojka; 7. moška deca: tekmovalni tek in igre; 8. moški naraščaj: petorica; 9. članice in ženski naraščaj: vadbena ura; 10. moški naraščaj: raznoterosti; 11. člani: preskok čez konja, moški naraščaj: krogi, moška deca: premeti; 12. članice: bradlja, ženski

naraščaj: skupine na gredah; 13. moški naraščaj: šestorica. Po telovadbi veselica s plesom. V slučaju slabega vremena se vrši nastop 21. junija z istim sporedom. Vsi vladno vabljeni Zdravo!

* Umetniška razstava. Naši upodabljajoči umetniki imajo v paviljonu »K« na ljubljanskem velesejnu razstavo svojih umetnin, ki je res lepa, pestra in zaokrožena zbirka. Umetniška razstava nudi ljubiteljem lepih originalnih slik najugodnejšo priliko, da kupijo umetnine, ki imajo trajno vrednost. Za nakupom slik se javnost oddolži domačim umetnikom, ki to v polni meri zaslužijo. Razstava se zaključuje 18. t. m. Pokažimo, da se zavedamo pomena domače umetnosti in da naši umetniki v svojem vzvišenem delu niso osamljeni.

* Poljski moški pevski zbor »Echo« je od 7. t. m. na turneji v Jugoslaviji. Ta drugi najboljši poljski pevski zbor obišče vsa večja mesta naše krajevine. V Ljubljani bo koncertiral v ponedeljek 22. t. m. v Filharmonični dvorani. Na programu ima izključno skladbe iz poljske literature deloma umetne zbere, deloma pa narodne pesmi v priredbi za moški zbor. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

* Slovenski komorni zbor. Nar. železničarsko glasbeno društvo Sloga v Ljubljani je sklenilo ustanoviti komorni zbor, ki naj bi imel le omejeno število članov (največ 24) in naj bi gojil staro madrigalsko in sodobno najnovejšo zborovsko-instrumentalno glasbo. Društvo Sloga vladno vabi one dame in gospode vseh stanov, ki še niso včlanjeni v kakem ljubljanskem zboru in bi imeli zanimanje za sodelovanje v tem komornem zboru, da blagovolijo javiti svoj natančen naslov društvenemu odboru na železniško direkcijo. Društveni odbor prosi za blagohotne pismene prijave do 1. avgusta t. l.

* Rekordni obisk kopališča »Mirije«. Včeraj je privabila neznosna vročina naravnost rekordno število kopalcev v kopališča »Mirije«. Bilo jih je toliko, da so bili prostori za solnenje zasedeni do zadnjega kotička, bazen pa tako poln, da skoro ni bilo mogoče plavati.

* Najboljši liker sveta »Gromožovka« Maribor, Maistrova. 1334

* Izvršnim gozdarjem, smučarjem itd. Sprejemam čevlje in barvanje škraha Frane, Ljubljana Novi Trg — Turjaški št. 2. 1442

* Na angleški način pere in lika ovratnike, da se kravata lahko zaveže — kemično čisti obleke Simene, Ljubljana, Kolodvorska ul. 8. 1360

* Mestno kopališče na Ljubljani se otvorilo v soboto 13. junija t. l.

* Kralj zraka v Ljubljani. V Ljubljano je dospel tkzv. »kralj zraka« Aleksič, da proizvede s svojo sestro vrtnolomne produkcije na žici v višini 35 m na Turjaškem trgu z vrha hiše št. 15. Jutri od 17. do 19. bo imel že drugo produkcijo. Med programom svira podoba, produkcije pa razsvetljuje reflektor. V letakih, ki jih je včeraj razdaljal občinstvu, pravi Aleksič, da je človek železne konstrukcije, ki je v višini 30 m že dvakrat padel na betonirani tlak, a je ostal kljub temu nepoškodovan. Pred 3 leti je bil težko bolan in je bil tedaj težak 42 kg. S pomočjo gimnastike, ki jo je sam izumil, se je rešil smrti in razvil svoje telo do prave lepote. Pridobil pa si je tudi moč, s katero lahko pri-

kazuje neverjetne vrtnolomne produkcije. Drže se z zobmi za žico, hodi po njej z ene hiše na drugo. Z zobmi prenaša človeka ali pa 100 kg težak tovor preko žice.

* Svojevrsna tekma. Zveza kmetijskih fantov in deklet v Ljubljani priredi v nedeljo 21. t. m. v Beričevem pri Ljubljani veliko tekmo koscev za naslov zvezinega prvaka. Na tej tekmi bodo tekmovali kmetijski fantje iz cele naše banovine. Po tekmi pa bo še velika kmetijska veselica, ki jo priredi društvo kmetijskih fantov in deklet v Beričevem. Vabljeni vsa javnost na to prireditel. Iz Ljubljane zelo ugodna avtobusna zveza izpred Mestnega doma (Krekov trg).

Koks za kovače in centralne kurjave

iz angleškega premoga

75 Din za 100 kg

franko olinarno audi

Ljubljanska mestna plinarna.

* Drzna goljufica. Dne 5. marca je Zofija Zagarjeva iz Suvovorske ul. 35 zastavila po neznanu ženski svoj plašč, vreden 1200 Din. Neznanka se je čez četrte ure vrnila iz zastavljalnice in je izročila Zagarjevi, ki jo je čakala pred zastavljalnico, zastavljalni listek in 120 dinarjev. Ta listek je Zagarjeva spravila, ne da bi ga natančneje pogledala. Pred kratkim je hotela Zagarjeva zastavljeni plašč rešiti, pri tem pa je opazila, da na zastavljalnem listku ni naveden plašč, temveč dva kosa blaga v vrednosti 300 Din, glaseč se na ime Križjak. Neznanka je tedaj Zagarjevo opeharila za okoli 1200 Din na ta način, da ji zaupane plašča sploh ni zastavila, marveč zase obdržala in ji podtaknila drug zastavljalni listek. Neznanka je okoli 35 do 40 let stara, majhne postave in okroglega, drobnega obraza. Na glavi je nosila belkasto ruto.

* Obravnava proti morilec Laknerju bo tajna? Kakor smo že poročali, se bo vršila v torek 16. t. m. obravnava proti morilec Laknerju in njegovim tovarišem. Ker so vsi obtoženci razen enega, mladoletniki, bo obravnava tajna in občinstvo ne bo pripuščeno k njej, če se ne bo edini obtoženec-polnoletnik izrekel proti tajni obravnavi.

* Pred sodiščem okraden. G. Jože Debevec, ki sedaj že približno 1 leto pazi na kolesa pred vhomom v justično palačo, nas je obvestil, da ni bilo ukraden Josipu Skulju kolo »Jogo« pred vhomom v justično palačo, kjer on pazi na kolesa, temveč najbrže v Cigaletovi ulici ali na Miklošičevi cesti.

* Male tatvine. Iz skednja Lovrenca Zorka, posestnika na Viču št. 13 je bila ukradena od kosilnega stroja 150 m dolga kosa (rezilo) znamke »Dering«, vredna 200 Din. — Na tobačni trati v Tivoliju sta 2 neznanca razbila ob 3. ponoči 2 šipi, vredni 20 Din in najbrže nameravala izvršiti tatvino, a ju je lastnica Antonija Borovič še pravočasno preprečila. — Iz veže Zadržne banke na Miklošičevi cesti je bilo ukraden kolo Francetu Beriču. Ukraden kolo so izsledili v mestni zastavljalnici. Zastavila ga je neka ženska pod imenom Bernik, stara okoli 40 let, male postave in rdečega obraza.

Novo mesto

Avtobusno in avtomobilsko podjetje LUDVIK KONDRIC, Novo mesto, vladno obvešča p. n. občinstvo, da je prenehala obratovati avtopodjetje Kondrič & Dolmavič kot družabna tvrdka ter posluje dalje pod gorenjim imenom kot samostojno avtopodjetje. Na razpolago tudi elegantna avto-limuzina. Tvrdka se bo potrudila zadovoljiti p. n. občinstvo v vsakem oziru ter se priporoča za nadaljno naklonjenost. 1449

* Propagandna izložba »Jadranske Straže«. Tukajšnji mestni odbor J. S. je razstavil v izloženem oknu knjigarnice Krajec nasl. propagandni material edine naše pomorsko-obrambne organizacije »Jadranske Straže«. Slika visokega njenega pokrovitelja diči pisano okno, književne izdaje J. S., krasna revija, divne slike, kapa članov organizacije, znaki in še mnogokaj. V trgovini se sprejemajo prijave za članstvo kot tudi naročila za kape. Rodoljubi, ne pojditte mimo izložbe zakrknjenega srca!

* Glasbena Matica je sredi pokazala v Sokolskem domu plod svojega celoletnega truda. Gojenci so nastopili v pestri javni produkciji, in so želi za svoja lepa in izvrstna izvajanja prav burno priznanje. Vsa čast in pohvala pa gre v prvi vrsti poštvovalnim učiteljem Glasbene Matice gospe in gospodu Fakinu. Novomeščani bodo vrlo obžalovali, ako se obstojino govorice, na naju priznana umetnika na jesen zapustita.

* Čudna nesreča. Vojak Nikola Kravič iz Gospiča je imel opraviti v hletu pri konjih. Preved se je približal ognjeviti živali, ki ga je nenadno vsekala z vso silo po obrazu ter mu zdrobila nos. Ves krvav se je mož zgrudil. Vojaki zdravnik dr. Milan Ropas mu je nudil prvo pomoč, nakar so ga prepeljali v kandijsko bolnico.

* Seznam davčnih zavezancev, zavezanih pridobitni za poslovno leto 1931 je razpoložen v mestnem občinskem uradu do 21. t. m.

* Oddaja otrok. Velika revščina z mnogimi osiroteli otroci, ki so ali brez staršev, ali pa jih isti zanemarjajo. Banska uprava skrbi za veliko število teh nesrečnih, a potreba je čim dalje občutnejša, razpoložljiva sredstva ne zadošajo več. Je pa mnogo zakoncev, ki so jim otroci že dorasli, ali pa jih sploh niso imeli, kot tudi ne manjka starejših ljudi, ki bi si želeli v svoji bližini tako vrogo dete, da bi ga vzgojili za poštenjaka in vrnega človeka. Kdor bi čutil za to veselje, naj se prijavi v domači občinski pisarni.

* Črešnje so letos obrodile kot že dolgo ne. Lepe so, slastne, sočne, sladke, debele. Po podgorskih vaseh Gor. in Dol. Spahadol, okoli Brusnic in po Mehovskih brdih, pa še mnogokje v novomeški okolici jih je na vozove. Na trgu izbira velika in ne draga.

Jz drugih banovin

Dan Petra Mrkonjića

Danes proslavljajo v vsej Vrbanski banovini dan Petra Mrkonjića, katerega je priredil odbor za postavitev blagopokojnemu kralju Petru v Banja Luki. Za te svečanosti so bile v mestu velike priprave. V gledališču bo akademija, po vsej banovini bodo pa prodajali cvetje in »kupiček« dala za nov spomenik. Mestna občina je darovala odboru lep prostor, kjer bo spomenik stal. Spomenik bodo postavili še letos. Ta dan so sportni klubi priredili več tekem, katerih izkupiček je tudi namenjen za spomenik kralju Petru.

Slavonski vampir

Vampir ima na vesti 43 težkih zločinov.

Iz Bjelovara poročajo o zločincu, kakršnega ni zlepa najti v kriminalni kroniki. Zločinec ne vzbuja dosti manj pozornosti v kriminalnem svetu kot pred meseci düsseldorfski vampir. Le, da posledice slavonskega vampirja niso bile tako hude, kakor Kúrtenove, čeprav sta si zločinci v marsičem podobna. Gre za nekega Ivana Beščaka-Jurišića, ki je po dosedanjih poizvedbah izvršil 43 zločinov. Med žrtvami vampirja Beščaka je tudi 8 deklic. Sicer si je pa izbiral žrtve med ločenimi ženami in vdovami, katere je zapeheval in sleparil. Takih žrtv ima na vesti 10. Drugi njegovi zločini so tatvine in sleparije ter 2 razbojniška napada.

Burno zločinsko življenje

Ivan Beščak, ki je star 30 let, se je rodil v Sredski v občini Ivanjska. Živel je z ženo in otroci do leta 1927. To leto je šel k vojaku, kjer je zaradi raznih prestopkov moral v vojaški zapor. Iz vojaškega zapora je pobegnil in tedaj se je začelo njegovo burno življenje. Kakor je sam izjavil, mu ni ostalo drugega, nego da je prišel s tatvinami in sleparijami, ko je pobegnil iz zapora. Svoje najtežje zločine, ki so zločini nad nedoraslimi deklicami, pa seve ne more opravičiti z borbo za vsakdanji kruh.

Dekleta je ujel s pustolovčinami

Zločinec je izvajal dekleta v svoje zanjke z raznimi pustolovčinami. Predstavljal se je staršem nesrečnih žrtv kot trgovec mlinar, razpečevalac mleka na debelo itd. Vedno seveda pod drugim imenom. Beščak se je znal tako zakrknati, da mu je pustolovščina vedno uspela. Starše deklet je vedno prevaril, da so mu dali

hčer v službo ali za zaročenko. Žrtve so se po zločinu vrtnile k staršem onesrečene za vse življenje. Zločinec je dekleta z naslodo trpinčil. Neko dekle je v gozdu privezal na drevo in odšel. Posebno piko je imel pa na ločenke in vdove. Predstavljal se jim je za bogatega seljaka ali vdovca, ki si išče ženo. Tako je prevaril 10 vdov. Priženil se je k hiši in nekaj dni nato z obilnim plenom odšel. Te sleparije so Beščaku šle posebno od rok.

Kako je zločinec »oslepek« v zaporu

Znano je, da zločinci v zaporih kaj radi »zboje«, hoteč s tem dobiti priliko za beg. Tako se je tudi Beščak, ko je bil v bjelovarskem zaporu, delal blaznega. Zdravnika seveda ni mogel prevarati. Zato je nekaj dni nato nenadoma oslepel. Zdravnika je to pot nuj prepričati, da bo ob oba očesa, če ga ne začno takoj zdraviti. In res so ga izročili v oddelek za umobolne, ki je dobro zavarovan z rešetkami, da ne bi pobegnil. Ko je pa nekega dne strežaj pozabil zakleniti vrata, je »oslepek« čez noč izginil. Orožniki so ga zaman iskali. Izvršil je odtež je 18 zločinov, naposled so ga orožniki le prišli v bližini Rače. Priznal je vse svoje zločine.

b Obsojena zverinska žena. V Šibeniku so v petek popoldne razglasili obsodbo nad morilec 30letnega seljaka Nikole Pupovca, o čemer je naš list pred tedni obširno poročal. Obtožena Stojia in Koja Stojić sta obsojeni na doživljensko roboj. Ljubica Pupovac, prijateljica umorjenega seljaka, pa na 14 let robije. Stojia in Koja sta sprejeli kazen mirno. Ljubica je pa jokala.

b Tomaž Baťa v Dalmaciji. Prvega julija bo prišlo v Dalmacijo okoli 3000 uslužbenec iz Bačevih tovarn za čevlje v Zlinu. Ob morju se bodo mudili 10 dni. Z njimi bo prišel tudi Tomaž Baťa, kralj čevljev, s svojo družino.

b Ponesrečeno ugrabljenje. Ko je pred dnevi šla po ulici v Banja Luki 16letna Saveta S., se ji pridružil soselec Ibrahim Begović in jo vprašal, kaj bi naredila, če bi jo ugrabil za svojega prijatelja Abdula Žiko, ki je vanjo do ušes zaljubljen. Ko sta se pogovarjala, je nenadoma privozil mimo avtomobil, v katerem je sedel Abdulov brat Serid. Serid in Ibrahim sta tedaj zgrabila dekle, jo s silo posadila v avto in jo odpeljala v Abdulovo hišo. Sele po posredovanju Savetine sestre so ugrabljeno dekle izpustili.

4000 let stare izkopnine pri Litiji

Pojasnijo ravnateljstva Narodnega muzeja Ljubljana, 13. junija.

Ravnateljstvo Narodnega muzeja v Ljubljani Vas prosi, da priobčite k članku z zgornjim naslovom, objavljenemu v »Jugoslovanu« z dne 13. junija t. l., sledeče pojasnilo:

Gospod Alojzij Hauptman z Vintarjevca pri Litiji je prinesel dne 21. aprila v Narodni muzej v Ljubljano zbirko hallstadtskih najdenin, na katere je bil ob neki priliki slučajno naletel in ki nimajo z omenjeno starostjo naravno nobenega opravka. On je sicer dotično mesto do kraja prekopal, vendar je po njegovi izjavi vse gradivo zdaj v muzejski lasti. Ker je za stvar izvedela bližnja in daljnja okolica in ker je medtem došlo vodstvu muzeja tudi sporočilo, da se na Vintarjevca kljub prepovedi koplje, in sicer da to vrši neka oseba iz Stične, ki se je baje celo izdajala za muzejskega poblaščenca, je muzejsko vodstvo obvestilo 1. maja 1931. o zadevi Okrajno glavarstvo v Litiji, da ta samovoljna kopanja v smislu obstoječih odredb prepreči. Ker iz izvajanja vašega članka sledi, da so domačini na Vintarjevca prekopavali kraj takorekoč pod patronanco Narodnega muzeja v Ljubljani, sporočamo, da vodstvo tega zavoda ni poslalo na lice mesta nikakega svojega izvedenca niti ni nikogar pooblastilo, da koplje v njegovem imenu, nego da ima v načrtu dotični kraj preiskati in eventualno prekopati v letošnji jeseni, kar se je sporočilo tudi Okrajnemu glavarstvu v Litiji.

Gorenje polje

Naš občinski odbor je na svoji seji dne 14. maja t. l. obravnaval in sklenil pridružiti se občini Toplice, kakor se je glasi predlog sreskega načelstva v Novem mestu. Gospod župan Anton Klinc nam je pojasnil zadevo ter končno predlagal priključitev. Njegov predlog smo odobrili in soglasno potrdili. Vemo, da bi si male občine tajnika težko vzdrževale, vemo pa tudi, da v občini ne more drugi županski urad tako uspešno voditi. V gospodarskem oziru bi bilo jako umestno in koristno, če bi se kraj Gorenja Straža priključilo občini Toplice ker je mnogo posestnikov iz sosednjih vasi, ki bodo spadali pod občino Toplice in ki imajo parcele ali zemljišča v kraju Gorenja Straža.

Toča, ki je 9. t. m. toliko škode naredila, tudi naši občini Gorenje polje ni prizanesla. Pretečeno leto je dvakrat hudo potolkla ter vasi Gabrje, Gorenje in Dolenje polje so bile hudo prizadete, letos pa vse vasi v občini najbolj pa vasi Soteska in Drenje. Nekateri uničeno žito kosijo.

Počovanje po zvezdi večernici

104.

Kmalu na to so zagledali kaj čudno ptico z dolgim kljunom, toda brez perutnic in porastlo z dlako namesto s perjem. Tekla je pred njimi in se naposled skrla za meter visoko pustinjsko travo. »Kjer raste trava, mora biti tudi voda,« je vzkliknil Dušan. »Pojdimo tja!« Toda Danica je bila že tako slabotna, da sta jo morala Dušan in Čučiručki dvigniti in nesti. Sama do smrti izmučena, sta le s težavo stopala dalje.

105.

Ko sta prinesla Danico do trave, za katero je bila izginila ptica kivi, sta popolnoma obnemogla. Položila sta jo zato na pesek in se po vseh štirih napotila v travo. Le počasi in z neskončno muko sta se vlekla dalje. Precej časa je poteklo, preden sta našla, kar sta iskala. Toda našla sta. Kakor poblašena vsled srečne rešitve, sta planila do male mlakuže in pričela vsrkavati vase hladilno tekočino.

Blagoslovitev temeljnega kamna za carinarnico

Ob navzočnosti odličnih gostov so položili temeljni kamen za novo moderno carinarnico na Vilharjevi cesti v Ljubljani

Ljubljana, 13. junija.

Danes dopoldne je župan g. dr. Dinko Puc s podžupanom prof. Jarcom pozdravil na kolodvoru iz Beograda došle goste k svečanosti za blagoslovitev temeljnega kamna za novo carinarnico v Ljubljani zastopnika ministra za finance pomočnika v ministru g. Gospodnetića, bivšega generalnega direktorja carin g. Šmida in tajnika v ministru g. inž. Oroševića. Ob sprejemu so bili še pomočnik direktorja financ g. Spindler, šef oddelka za carinarnice g. Kostić, dr. Fuks, voditelj zgradbe višji svetnik inž. Mačkovšek, dr. Souvan in g. Cigoj.

Po 10. uri so se na Vilharjevi cesti za kolodvorom zbrali odlični gostje, ki so se udeležili svečanosti. Prišli so divizijski komandant general g. Ilić, banov pomočnik dr. Pirkmajer, župan dr. Dinko Puc in podžupan prof. Jarca, zastopnik ministra za javna dela načelnik inž. Kranjc, občinski svetniki dr. Vladimir Ravnihar, dr. Lukan, dr. Fettich, g. Rado Hribar, dr. Klepec, g. Turk, inž. Beve, inž. Pavlin in drugi, za finančnega direktorja njegov pomočnik g. Spindler s šefom oddelka za carine g. Kostićem, upravniki glavne carinarnice g. Cigoj, predsednik TOI g. Jelačin z g. dr. Windischerjem, predsednik gremija trgovcev g. Gregore, predsednik društva bančnih zavodov g. dr. Slokar, inž. Peterželo, načelnik oddelka za trgovino g. dr. Marn, portugalski konzul g. Struelj, direktor magistratnih uradov g. dr. Zarnik z dr. Rantom in dr. Fuxon, poddirektor mestnega gradbenega urada g. inž. Poženel, nadzorniki nove stavbe inženjerja g. Miklič in Spinčič, ki sta stavbo projektirala, za visoke stavbe, g. inž. Mačkovšek pa za gradnjo cest, podpredsednik Stavbne družbe gosp. Janko Bleiweis z direktorjem inž. Hengerer-

jem, zastopnik ljubljanske gradbene družbe g. Briecelj in inž. Vrhovnik, dobavitelj gradbenega materiala g. inž. Lenarčič in mnogo drugega odličnega občinstva.

Ko so prišli še goreji omenjeni gostje iz Beograda, se je slavnost pričela. Stolni župnik kanonik dr. Klinar je po primernem govoru blagoslovil temeljni kamen, v katerega so zazidali spominsko listino, ki jo je prečital inž. Mačkovšek.

Župan dr. Puc se je predvsem zahvalil vsem, ki so pomagali, da se je načrt za carinarnico uresničil, tako g. Gospodnetiću, g. Šmidu in zlasti Zbornici TOI in njenim predstavnikom. Vseh teh dobrin smo pa bili deležni ob modrem vladanju Nj. Vel. kralja, ki so mu navzoči trikrat vzkliknili: »Živio!«

Inž. Mačkovšek je še navzočim orisal dela mestne občine na račun kaldrminskega fonda. Predsednik Zbornice za TOI g. Jelačin ml. je nato v lepih besedah orisal pomen nove carinarnice za razvoj našega narodnega gospodarstva in se zahvalil za trud vsem, ki so se prizadevali, da smo dobili moderno carinarnico. Navzoči visoki gostje in zastopniki so stopili nato k temeljnemu kamnu in udarili nanj, želeč vsak s svojim geslom novi zgradbi in s pomočjo nje uspeh in napredek vsemu narodu in državi.

Po svečanosti je mestna občina povabila goste na slavnostni obed, ki je bil v »Unionu« in na katerem so izrekli več napitnic in zdravic. G. župan je sporočil, da so poslali po zdravne in udanostne brzojavke Nj. Vel. kralju, predsedniku Živkoviču, ministru za javna dela in za finance in drugim. Gostje so to sprejeli z odobravanjem na znanje in vzkliknili trikrat Nj. Vel. kralju ob zvokih državne himne.

Skoro 6 milijonov Din iz kaldrminskega fonda

Izvršena in projektirana dela na račun kaldrminskega fonda

Na račun kaldrminskega fonda občine ljubljanske je mestna občina tlakovala doslej naslednje komunikacije: vodoravni del Miklošičeve ceste, ki je bila asfaltirana leta 1925, in za kar se je izdalo Din 1.881.193,76, strmi del Miklošičeve ceste, južni del Resljeve ceste (med Komenskega ulice in Zmajskim mostom) ter južno vozišče Masarykove ceste (med Dunajsko in Resljevo cesto), kjer so bile položene regularne granitne kocke leta 1926, in 1928, in kar je stalo Din 3.956.978,99. Skupni izdatki iz kaldrminskega fonda so torej dosedaj znašali Din 5.838.172,75.

Postavitev carinarnice je bila prvotno namepravna na južni strani glavnega kolodvora, in sicer na vogalu Resljeve in podaljšane Masarykove ceste. Generalna direkcija carin je pa takom leta 1927 prišla do zaključka, da potrebuje tudi še nova carinska poslopja, h katerim morajo voditi seveda tudi železniški tir. Tako je prišlo do končnega sporazuma vseh prizadejanih faktorjev in korporacij dne 11. aprila 1929., na katerem končnem sestanku se je soglasno osvojilo situiranje nove carinarnice tam, kjer se sedaj izvršuje. Med tem je prišla nova uredba o kaldrmini z dne 10. maja 1928., ki je med drugimi novimi določbami omogočila tudi gradnjo carinskih objektov na račun kaldrminskega fonda, ki je bil prvotno na razpolago predvsem le za tlakovanje cest k carinarnici.

Na podlagi tega načelnega sporazuma je mestni gradbeni urad izdelal generalne načrte za vsa predvidena gradbena in tlakovalna dela ter je ministrstvo financ dne 9. maja 1930. odobrilo ta gradbeni program v višini 25 milijonov dinarjev. Gradnja naslednjih objektov je poverjena Stavbni družbi d. d. Stanovajska kolonija, sestojeca iz 5 objektov, bo imela 26 stanovanj in dve sobi za tujece ter lepo urejene vrtove. Stražnica finančne kontrole bo enonadstropna zgradba in bo vsebovala 2 spalnice za moštvo, umivalnico, kuhinjo in jedilnico, nadalje stanovanje za poveljnika straže in stanovanje za upravitelja carinskih objektov.

Pričelna stavba dohodarstvenega urada bo imela dve pisarni za poslovanje tega urada. Carinsko skladišče bode v zaprtem delu imelo zazidane ploskve 2190 m², v odprtem ali pokritem delu 320 m²; ob strani tirov še 4 m široko rampo, na dvoriščni strani normalno rampo, in končno carinsko klančino v izmeri 1364 m².

Carinsko upravno poslopje, ki bo dvonadstropno in povsem podkleteno ter bo obsegalo

vse potrebne pisarne, tresor in kemični laboratorij

Zgradi se tudi nova vagonška delavnica višje gori proti Dunajski cesti ter prestavi obstoječa nakladalna rampa tudi v smeri proti zapadu oziroma se na konfiguracijo novega carinskega ozemlja. Carinske tirne naprave bo uredila železniška uprava sama. Za nove carinske objekte in za ureditev komunikacij je bilo treba pridobiti tudi potrebne ploskve in sicer okoli 56.000 m².

Na račun kaldrminskega fonda se bodo namreč tlakovala naslednje komunikacije: Vilharjeva cesta, carinsko dvorišče, Šmartinska cesta, Masarykova cesta (med Resljevo in Šmartinsko cesto). Ta dela so že oddana ter vrši dobavo granitnega materiala ing. Lenarčič Milan, potrebna zemeljska dela pa je prevzela Ljubljanska gradbena družba.

Odobrena so nadalje še tlakovanja naslednjih ulic, ki bodo v kratkem ponovno razpisana in sicer: Resljeva cesta (med Komenskega ulice in Masarykovo cesto) Gospodstvska in Celovška cesta (do mitnice) in Bleiweisova cesta — v vsej dolžini. Skupno se bo tlakovalo ploskev 62.985 m² ali okroglo 63.000 m².

To so za ljubljanske prilike zelo velike kvadrature, kar nam izpričuje navedba, da se je v vsem preteklem desetletju do vstajenja 1930. leta položilo le za 11.000 m² novega tlaka več kot bo to izvršeno sedaj na mah tekom dobrih 12 mesecev. Upamo pa tudi že nekoliko, da se bode tlakovanje raztegnilo vsaj še na del Tržaške in Dunajske ceste. S tem bo storjen velik korak naprej, kajti ravno urejene glavne dovodne žile ljubljanske bodo dale našemu mestu šele prikupno zunanjo sliko, kar ni potrebno le radi tujeskega prometa, marveč tudi v dobro našega prebivalstva samega, ki mora dnevno te komunikacije uporabljati.

Sv. Jurij pod Kumom

Smrtna kosa. V ponedeljek 8. t. m. smo pokopali gospo Marijo Boršček, iz Sela pri Poljškiku. Njen mož Franc Boršček je bil večletni župan občine poljske občine. N. v. m. p. Zaljubljenim sožalje!

Občinska cesta Sklendrovec — Sv. Jurij in na Radeče temeljito popravljajo. Zasluga za to gre županu g. A. Medvedu.

Stavbeno gibanje. G. Josip Knez, trgovec in peštar, je zgradil v 2 letih že drugo vilo, baš te dni jo dogotavlja.

Izlet na Turjak

Nad Turjakom se dviga gora Sv. Ahacija. V nedeljo, dne 28. junija bo na gori zgodovinska cerkevna svečanost. Naš narod praznuje spomin na bitko in slavno zmago nad Turki pri Sisku leta 1593. Izletniki, posebno iz Ljubljane, so vedno na ta dan radi prihajali na to goro. Na gori stoji cerkev posvečena Sv. Ahaciji, ki so jo zgradili Turjaki s pomočjo turških umetnikov, ujetih v bitki pri Sisku dne 22. junija 1593. Cerkev sama na sebi je prav lep zgodovinski spomenik. Pred cerkvijo stoji stara lipa, v katere skorjo je vrezana še dobro vidna letnica 1813, ki nas spominja na Francoze.

Pred leti je ta dan maševal mašnik v plašču, ki je bil narejen iz plašča Hasan Paše. Tega plašča pa sedaj ni več.

Ljubljanski izletniki se odpeljejo z dolenskim jutranjim vlakom do Škofljice, od tam pa 2 ure 30 minut peš na goro. Počivalo se bo na Turjaku v gostilni pri županu Josipa Ahca. Vsak izletnik si lahko ogleda Turjaški mogočni grad, ki brani smrtne in navadne ječe.

Pesem iz tlačanskih dni

Gašper, kmet, je prišel davek plačevat en krajcar mu je zmankal bil. Ali mi ga boste šenkali — ali ga zamerkali? Jaz ne bom nič šenkoval, ne bom ga tudi zamekoval. Avpe, Avpe, Avpe moj, še trikrat hujši kot gospod, pelje kneta v turen leman, tam naj bo tako dolgo sam, da bo prinesel krajcar nam.

Pritekaj Anton.

Razstava starinskih cerkvenih paramentov in posod

Umetnostno-zgodovinsko društvo je priredilo v škofijskem dvorcu bogato razstavo mašnih plaščev, velumov, monštranc, kalžev in drugih predmetov.

Najštevilnejši so mašni plašči, zbranih je nad petdeset, med njimi tudi več sto let stari komadi, v raznovrstnih tehnikah, tako v materialu kakor po načinu obdelave. So iz bogatih, a tudi skromnih vaskih cerkev. Med znamenitosti je prišeti Hasanov ter Lavdonov plašč. Za oko paznega motrila bodo privlačnejša dela, iz katerih veje duh naših tal. Je to ročno delo preprostih src. Po čutenju so nam njih izdelki blizu, kakor bi poslušali narodno pesem, te poljske in domače cvetke, sveti Jurij na konju, sveta Družina in božje trpljenje v tisoč in tisoč nitkah obdelano, vse pa podrejeno enotni volji, dati čutenju svojstven izraz — v tem tiči umetnost teh rok.

Mnogo lepih kalžev in monštranc je iz gotike dobe, bogato okrašene in večina tudi z letnicami opremljene. Znamenita je kovinasta škofova palica z benečanskim levom v zavoju, last našega muzeja.

Razstava nam je odkrila novo stran našega kulturnega udejstvovanja v preteklosti. Hvala gre g. msgr. V. Steski, ki je z večjo roko aranžiral razstavljen predmete, a jih tudi zbral iz raznih krajev, večinoma s teritorija bivše Kranjske. Škoda da se ni uresničila nameravana razstava, ki bi obsegala vso Slovenijo. — Umetnost bi bila podobna moderna razstava.

Kdor je videl, kako radostnih lic je prisluhnila naša mladina barvni simfoniji teh ročnih del, pač ne dvomi, da bo slehni posestnik zadovoljen, zlasti pa bodo naše dame odnesle novih pobud v svoje domove. A. Stupica.

Huda nesreča pri regulaciji Ljubljance

Elektromonter — družinski oče se ponesrečil pri napeljavi električnega toka — Tragedija izseljenčeve družine

Ljubljana, 13. junija.

24-letni elektromonter pri podjetju Dukić Karol Sinkovič je zaposlen pri regulacijskih delih Ljubljance in je danes napeljeval električni tok. Ko je priplezal do vrha droga, mu je iznenada spodrsnila noga in se je pričel loviti, da ne bi padel z droga na tla. Naključje je hotelo, da je prijel z roko za žico. Tok visoke napetosti ga je omanil, da je omanil in obvisel na drogu z glavo navzdol. Neki delavec ga je rešil iz tega nevarnega položaja in poskusil, da ga z umetnim dihanjem spravi k sebi. Sinkovič so kmalu po nesreči odpeljali z rešilnim vozom v bolnico, kjer leži še vedno v nezavesti. Sinkovič je oženjen in je oče enega otroka.

Huda nesreča je zadela Turkovo družino iz Straže pri Novem mestu. Danes je prejela Turkova mati pismo iz Amerike, da je njen mož v Buenos Airesu padel z zidarskega odra 12 m globoko in si zlomil obe nogi. Ko je Turkova brala to pismo, je postala tako zmešana, da je pozabila na mast na ognjišču. Med tem je otrok prišel k ognjišču, prevrnil lonec vrele masti in se opekel z njo po obrazu. Vsa obupana se je pripeljala Turkova s ponesrečeno hčerko v Ljubljano in oddala otroka v zdravljenje bolnišnici.

V bolnišnico so pripeljali še tele ponesrečenec: 14-letni sin posestnice Alojzij Virant iz Zelimela pri Ljubljani je pri košnji pal na koso in si obrazil levo roko. — 32-letnega carinskega uradnika Zivovina Jovanovića je na velesejmu med prepričkom nekdo udaril s stolom po glavi. Boletine so postajale vedno močnejše, tako da se je moral zateči v bolnišnico. — 14-letni delavec Stanko Ogrin s Turjaka na Dolenskem je pal s kolesa in si zlomil levo roko v zapestju.

Razširjajte Jugoslovana!

Maribor

m Podban dr. Pirkmajer na Pohorju. Današnji slovesni blagoslovitvi in otvoritvi Pohorskega doma mariborskih mestnih uslužbencev na Pohorju se je udeležil tudi namestnik bana dr. Otmar Pirkmajer.

m Vidovdanska proslava bo letos dobila v Mariboru posebno svečano lice, ker bo v zvezi z dvodnevni župnim zletom Mariborske Sokolske župe. Kakor doznajamo, bo 28. t. m. popoldan nastop vojaštva; nato se bodo vršile župne tekme, zvečer pa bo na igrišču ISSK Maribora telovadna akademija. Dne 29. t. m. bodo zjutraj telovadne skušnje, nato dopoldan povorka ter razvite župnega prapora, popoldan pa javna telovadna in po njej velika ljudska zabava.

LUNA MARIBOR nogavice vseh vrst m Odhod dece na Počitniški dom Kraljice Marije pri Sv. Martinu na Pohorju. Včeraj zjutraj je odšla prva skupina okoli 100 otrok na Počitniški dom kraljice Marije pri Sv. Martinu na Pohorju, in sicer en del po železnici, kjer je dala železniška uprava na razpolago direktni vagon do Bistrice, drugi del pa z mestnim avtobusom do Poljskave. Razpoloženje otrok je bilo prav veselo. Nekaj otrok je izostalo, ker jim šol. ravnateljstvo ni dalo dovoljenja za predčasno prekinitev pouka. Včeraj je pa došlo telefonično privoljenje banske uprave, da zamorejo tudi dotični otroci takoj odriniti na Pohorje.

Obleke moške, otroške, čevlji, nogavice, sodelno pri JAKOBU LAHU, Maribor. 1182

m Proučevanje manjšin v Mariboru. Po znanih Maullovih in Carstanzonovih revizionističnih nastopih glede naše severne meje, se je v Mariboru ustanovila sekcija za proučevanje naših manjšinskih in obmejnih vprašanj. Glede znanstvenega dela je izvršilo vse predpriprave tukajšnje Zgodovinsko društvo. Odprto pa je še ostalo vprašanje temeljitega izpopolnjevanja manjšinske literature, brez katere je tako delo za široko javnost manjšega pomena. Kolikor smo doznali, leži ključ za rešitev tega vprašanja že daj časa v rokah predvsem naših narodno-obrambnih društev. Zeleti je samo, da pride to vprašanje čimprej z mrtve točke, tako da bo mogoče začeti s smotrenim delom čimprej.

m Pijte original »CHABESOC«.

m Rokoborbe. Mednarodne rokoborbe so se končale v petek, sedmi večer, sledeče: napeti boj med Csontosem (Sedmograška) in Poljakom Oroszowskim je potekel po 20 minutah neodločeno; spoprijem se je zaključil predčasno, ker je občinstvo zahtevalo odstranitev Csontosa; drugo srečanje Romuna Pecascuja z Nemcem Frankom se je po 44 minutah zaključilo z zmago Franka; tretja borba med Belicem (Bolgarija) in Bognerjem (Madžarska) je ostala po 25 minutah neodločena.

m Radi kvalitete in cen samo »Karo čevlje«.

m Moderne kopalne obleke in kopalne čevlje. H. J. Turad, Aleksandrova c. 7.

Klobuke, perilo, kravate nudi ugodno JAKOB LAH, Maribor. 1184

m Za brezposelne. Borza dela v Mariboru išče nujno za Maribor: 5 hlapev, 3 čevljarje, 2 kurjača, 1 kolarja, 1 kontorista, 1 stavbenega tehnika, 2 plačilni natararici, 1 varuško, 1 strojno pletiljo in 1 šteparico za gornje dele čevljev. Za Maribor in okolice: 20 hlapev, 14 dekel, 2 gospodinji, 10 kuharic, 15 služkinj, 2 sobarici, 1 slaščičarskega in pekarskega vajenca; za Bled: 5 natararic; za Guštanj: 1 hotelsko kuharico in 1 kuharico k orožnikom ter za Novo Gradiško 1 vzgojiteljico.

Celje

* Jugoslovanski treznostni kongres v Beogradu. Dne 3., 4. in 5. junija bo v Beogradu treznostni kongres za Jugoslavijo. Doslej je prijavljenih že nad 200 odraslih abstinentov ter 1200 članov Treznosti mladine. Za odrasle je dovoljena polovična vožnja. Za dijake stane vlak iz Dravske banovine približno 100 Din. Prenočišče bo stalo za tri noči 30 Din, hrana pa 20 Din dnevno, skupno 100 Din. Kdor se želi kongresa udeležiti, naj to prijavi po dopisnici do 21. junija g. profesorju Pavliču v Celju. Iz Dravske banovine odpotujemo 2. julija, na poti si ogledamo Zagreb, na povratku pa Djakovo. Zlasti naj se udeležijo kongresa dijaki, ki imajo režijske in proste vozovnice.

* Otvoritveno streljanje celjske strelske družine bo v nedeljo 21. junija ob 15. na strelišču v Pečovniku. Skupnega odhoda iz mesta ne bo.

* Poziv učiteljem pevcev in učiteljem pevkam iz Celja in okolice. Danes popoldne ob 16. se sestanemo v Celjskem domu z delegatom Učiteljskega pevskega zbora tov. predsednikom Zupančičem ter z dirigentom prof. Kumarjem, da se pogovorimo o sodelovanju v Učiteljskem pevskem zboru. Pridite vsi! — Segula.

* Popravilo poslopja sreskega načelstva. Te dni so začeli popravljati poslopje sreskega načelstva, ki je bilo že zelo potrebno popravila. K stroškom prispeva mestna občina 120.000 Din.

* Drugi gasilski dan v Celju. Danes dopoldne ob 10. bo velika gasilska vaja v mestu, ob 11. pa promenadni koncert v parku. Popoldan ob 14. obhod z godbo po mestu, nato na Glaziji velika tombola in ljudska veselica. Ob 21. velik ognjemet.

* Smrtina kosa. Včeraj je po dolgi in hudi bolezni umrl g. Franc Pograjc, ravnatelj Vzajemne zavarovalnice v Celju in občinski odbor-nik okoliške občine. Pokojni je bil vobče spoštovan mož in radi svoje ljubeznivosti zelo priljubljen. Dosegel je starost 47 let. Pogreb bo jutri v ponedeljek ob 18. iz hiše žalosti na Bregu na okoliško pokopališče. Bodi mu ohranjen blag spomin, žalujoči rodini naše sozlagje! — V Gaberju je 12. t. m. umrl 84-letni delavec Vertancec Matija. — V javni bolnici je 12. t. m. umrla 81-letna zasebnica Kresnik Helena iz Gaberja št. 77.

* Mestni kino predvaja danes ter jutri veliki Paramountov zvočni film »Ljubavna parada«. Zvočni žurnal.

* Uspeh celjskih sportnikov. V prvem kolu teniškega turnirja za državno prvenstvo je premagala članica SK Celje gđ. Ravnikarjeva bivošo državno prvakinjo Schweighardovo s 5:3, 6:4, član S. K. Celje g. dr. Bleiweis pa prvaka dr. Farkaša s 3:0, 6:4, 6:4.

KAJ OSVEŽUJE? „JOGURA“

KOOR JO PIJE VARUJE SVOJE ZDRAVLJE!

Novice iz Kranja

Kranj, 13. junija.

Kino Talja predvaja samo danes v nedeljo prekrasni film v naravnih barvah »Paramont Parade«. Govorita v srbohrvaščini g. Dujšin in ga Bobičeva iz Beograda.

Pretekli četrtki popoldne je predaval lektor francosčine na zagrebškem vseučilišču g. profesor Varnier o začetniku francoske romantike Chateaubriandu. Predavatelj je v tem vprašanju priznan strokovnjak in bo o isti stvari imel vrsto predavanj na letošnjem francoskem počitniškem tečaju v Zagrebu.

Kranjski skavti in skavtinja so priredili pretekli terek zvečer skavtsko zabavo z zelo peštrim sporedom. Zabava se je vršila ob neprestanem bliskanju in grmenju na strelišču v Struževem ob Savi. Mladina se je razveseljevala z različnimi nastopi in pevskimi točkami. Pri zabavi so bili navzoči ministrski odposlanec gospod prof. Daničič, gimnazijski direktor gospod Kršnik in še nekateri člani proforskega zbora. Zabava je trajala do pol desetih; udeleženci so ravno srečno ušli dežju.

Naše mesto se res razvija. Z naraščanjem prebivalcev, naraščajo tudi potrebe meščanov. Pred leti je bil n. pr. v Kranju samo en fotograf, brez pomočnikov ali učencev; pa smo le izhajali. Danes so kar trije in še pomočniki in pomočnice. Pravijo, da vsi trije dobro izhajajo. V mestu visi kar sedem razstavnih oken in ga kmalu ne bo človeka, ki ne bi bil ovekovčen v katerem izmed njih, saj se slike ponekod vedno menjavajo. Isto je z zobozdravniki. Včasih je zadoščal samo en dentist za vso Gorenjsko, danes pa so poleg njega še kar trije zobozdravniki. Pred kratkim si je uredil svoj zobni atelje dr. Demšar v hotelu »Stara pošta«.

Kamnik

Plovba po Bistrici. Meščanska korporacija je te dni splavila po Bistrici okrog 4000 kubičnih metrov trdega lesa, katerega sedaj skladišča na skladišču v Stahovici v sežnje (5 kub. m). Vsak upravičenec prejme letos 4 sežnje, lani pa je prišlo na vsakega 7 sežnje. Kriza...

Turistom. Češka kočja pod Grintovcem bo z današnjim dnem odprta.

Smrtina kosa. Umrla je v sredo v Kamniku gđ. Marija Bernot, v starosti 73 let. Pokopali so jo na pokopališču na Zalab. N. p. v m. Brama se je vršila v petek v Štranjah, danes pa se vrši v Mekinjah.

Slabo posuta cesta. Skandalozno je posuta cesta v Mekinjah od ovinka proti vojaškemu pokopališču. Ped na debelo najdebelejšega rečnega gramoz — med njim dobiš celo kamenje debelo nad 1 kub dm! Konji ne morejo speljati po njem, zato vozijo tik ob hišah in sredi tega tedna je nekdo zadel z vozom ob vrtno ograjo in jo polomil. Vozovi so ob hišah napravili že globok jarek, v katerem se zbira voda, ki jo nato avtomobili brizgajo na vse strani. V sredi vasi bi se pač moralo gledati na boljše stanje cest.

Koprivnik

Sokolsko društvo Koprivnik sporoča: Tiskarski škrat je pri objavi izrebranih števil naših loterije zmešal in preobrnil 3 devetice pri 954, 879 in 2040. Po ena številka od teh se mora glasiti takole: 354, 807 in 2049.

Škofja Loka

Nogometna tekma je danes ob 17.30 na letnem telovadišču Sokola. Škofjeloški SK Sokol igra proti SK Kranj. Vstop prost.

Sokolski kino predvaja drevi izvrstni film »Nuri«. Pričetek ob 20.30.

Okrasite okna s cvetjem! Da dobi Škofja Loka kolikor mogoče prijazno lice, je Olepševalno društvo razpisalo dvojce nagrad za najlepše, s cvetjem okrašeni stavbi. Na žalost moramo ugovoriti, da se je prijaznemu vabilu odzvalo le par stanovalec, v vsem ostalem mestu pa o cvetličih in zelenju ni duha ne sluha. Ali je tako malo smisla za lepoto? Nagradi po 150 Din in 100 Din se bosta podelili prihodnji mesec.

Dolenji Logatec

Huda nesreča. Desetletna Francka Rehberger iz Blekove vasi ima zelo rada matke. Tako je dne 12. t. m. letala po podstrešju za njimi in jih je lovila. Ker pa so bile mucke bolj sprotne kakor pa Francka, je deklica po ne previdnosti padla iz podstrešja na dvorišče in sicer tako močno, da si je levo roko kar dva krat nalomila. Takoj je bil poklican zdravnik dr. Worintz, ki je odredil, da so ponesrečeno Francko takoj odpeljali v ljubljansko bolnišnico.

Jesenice

Blagoslovitev gasilskega doma. Danes, ob priliki proslave 25letnice obstoja Gasilskega društva na Hrušici blagoslove naši sosede svoj novi gasilski dom, ki so si ga postavili v zadnjih letih. Vsekakor znači dejstvo, da so si postavili gasilec na Hrušici lasten ličen dom, veliko delavnost in jim ob tej priliki iskreno čestitamo in želimo še večjega razmaha.

Ustanovni občni zbor Olepševalnega društva. Dopoldne ob 10.30 bo v restavraciji »Tancar« ustanovni občni zbor Olepševalnega društva za Jesenice in okolice. Komur je kaj na tem, da se dela tudi na tem področju, in s tem pripomore mestu do lepšega lica, naj pride.

Vodstvo bolnice Bratovske skladišnice je odredilo, da se sme obiskovati bolnike v bolnici le od 14—16 ure. Izven tega časa je obisk dovoljen le izjemoma.

Vprašanje župana. Vprašanje župana je na Jesenicah še vedno nerešeno. Jeseničani sicer ugibljejo vse mogoče. Posle vodi še dosednji župan g. Andrej Čufer.

Pred otvoritvijo tramvajske proge na Vič

Ljubljana, 13. junija.

Danes so Siemensovi delavci končali s polaganjem tračnic na progi glavna pošta—Vič. Da proslave ta dogodek, jim je podjetje priredilo ob 16. uri likof v Gradišču. Da dajo svojemu veselju duška, so delavci zasadili v tla zastavo, ki je vzbujala velik interes občinstva.

Nova tramvajska proga od glavne pošte pa do cerkve na Viču meri 2700 m. Otvoritev nove proge se bo vršila na Vidov dan 28. t. m. Par dni poprej dospe v Ljubljano iz tovarne vagonov v Brodu na Savi nadaljnjih 5 novih tramvajskih voz. Pričakovati je, da bo tudi ta novotvorjena proga imela tako lep obisk kakor proga v Šiško.

Zopet požar na Bledu

Zgorela je Mulejeva žaga in stanovanjska hiša na Mlinem

Bled, 13. junija.

Ni še dolgo tega, ko je požar uničil Valantovo žago v Zasipu pri Bledu. Danes okrog 3. ure zjutraj je bilo slišati sirene okoliških žag, ki so naznanjale prestrašenim domačinom, da gori. Ljudje so v razburjenosti zapuščali domove ter tekli proti razžarjeni vasi Mlino, hoteč se prepričati, od kod prihajajo ognjeni zublji.

Gorela je Mulejeva žaga. V gasilno reševalno akcijo so stopili domači ognjegasci, katerim so se kasneje pridružili še gasilci iz Bohinjske Bele. Z združenimi močmi se jim je posrečilo, da so ogenj omejili. Nikakor pa niso mogli ugasiiti požara na žagi, ki je pogorela v 20 minutah do tal. Uničena je tudi stanovanjska bližnja hiša, iz katere se je komaj rešila gospodinja z neboljnim detetom v naročju. Slišali so se obupni klici. Na pol oblečena je stekla v zadnjem hipu po stopnicah navzdol, kjer je bila streha že vsa v plamenih. Čim je dospela do tal, so se zrušile stopnice. V veliki nevarnosti in zmedenosti je tekala reva sem in tja ter reševala, kar se je dalo rešiti.

Na tem mestu je grajati neverjetno vedenje tankaj stanujočih delavcev, ki se na prošnjo, da bi pomagali gasiti, niso hoteli odzvati ter so raje utekli, ne meneč se za divjanje požara.

Na lice mesta je kmalu prispela orožniška patrulja, ki je z energično akcijo ukrenila vse potrebno glede javnega reda ter po svojih vestnih močeh zastavila vse sile, da čimprej izsledi brezvestnega požigalca.

Škoda, ki jo trpi gospod Ivan Mulej radi do tal pogorele žage in bližnje stanovanjske hiše je silno velika ter po izjavi nekaterih ljudi presega vsoto 150 tisoč Din, ki pa je le neznatno krita z zavarovalnino.

4 letni otrok utonil v jezu

Slovenjgradec, 12. junija.

V četrtki popoldne so se igrali mali otroci, med njimi tudi ljubka 4letna Gros Matilda, hčerka uslužbenca v tovarni Berger v Št. Ilju pri Mislinju pri jezu potoka Rače.

Veseli so se solnce, brezskrbnosti in zdravja. Mala Matilda se je v svoji razposajenosti oddaljila, in to je postalo za njo usodno. Kar ji je izpodrsnilo in že je padla v jezo, ki je pred padcem skoraj popolnoma miren in sorazmerno zelo globok. Brez najmanjšega vpitja je nesreč-nico zakrila voda.

Otroci so jo takoj pogrešali in obvestili Matildine starše. Obupani oče je s težko slutnjo šel iskat svojo ljubljeno, ki jo je našel v vodi že brez življenja. Vsi napori z umetnim dihanjem so bili brezuspešni. Z mrtvim angelčkom in nesrečnimi starši sočustvuje vsa okolica, ki je na tako tragičen način izgubilo mlado življenje.

Slovenjgradec

Nesreči. 12letni Vogrin Franc je nakladal les na voz, pri tem pa mu je deblo zmečkalo dva prsta na desni roki. — 50letni delavec Skalovnik Jože si je pri sekanju lesa z vso močjo po nesreči udaril s sekuro in si zelo poškodoval levo nogo v kolenu in je nevarnost, da si je rani tudi kost, kar bi ne bilo brez večjih posledic.

Zagorje

Sokolski zlet v Hrastniku. Zagorsko sokolsko društvo se udeleži današnjega javnega nastopa Sokola v Hrastniku. Odhod z vlakom ob 15. uri, povratek ob 21. uri. Bratje in sestre, udeležba bodi naša dolžnost!

»Masina pelje. Prava senzacija za našo črno dolino, ko je v petek prvič privozil v vas velik stroj po novodograjeni normalnotirni rudniški železnici. Redni promet bo v najkrajšem času vzpostavljen. Novi stroj vozi seveda še vsled mehkega terena počasi, zato pa teka za njim otročad in uživa nad »velikansko masino«.

Sportne vesti. Danes popoldne odigra SK Zagorje SK Reka iz Ljubljane in sicer ob 17. uri nogometno tekmo. V nedeljo 21. t. m. bo kole-sarska dirka na največjo in najmanjšo hitrost. Natančneje še poročamo.

Hrastnik

Pri poročilu o zadnji prireditvi sokolske mladine (igra »V kraljestvu palčkov«) je tiskarski škrat zakrivil, da ni bila omenjena poleg gđ. Paternostrova tudi gđ. vrtnarica Balohova, ki se je z enako vnamo trudila pri številnih vajah. Za šolsko mladino se bo ponovila igra na Vidovo.

Hrastniški Sokol priredi danes popoldne ob 4. uri na šolskem telovadišču (ob slabem vremenu v Narodnem domu) javen nastop, v soboto večer pa se predvaja v domu film o beograjskem sokolskem izletu.

Delo ob potoku pod Narodnim domom vidno napredujejo. Zid ob levem bregu je dograjen.

potok teče že po novi strugi in narejene je že precej skarpe na desnem bregu. Ves prostor med domom in dolskim mostom bo mnogo pridobil, za kar gre cestnemu odboru vse priznanje.

Sport

Hašk — Ilirija ob 17.30.

Današnja tekma bo odločila, da li bo Ilirija ostala ob koncu prve polovice liginih tekem na zadnjem mestu. Naloga Ilirije je težka, toda častna. Gre predvsem za rehabilitacijo. Po hudem porazu v Splitu, ne dajajo beograjski in zagrebški časopisi Iliriji nikakih šans. Na igri-čih Ilirije je sedaj, da pokažejo, da je bil njihov poraz proti »mojstu z morja« v takem obsegu neopravičen oziroma da ni pokazal pravega razmerja moči.

Bejo zeleni stoji torej pred častno nalogo, da operajo splitski debaki in pokažejo svojim pristašem, ki so izgubili vero, da so zmorni zastopati slovenski nogomet napram Zagrebu častno in uspešno.

Res je, da ima Ilirija radi obolenosti nekaterih igrarjev precejšnje težave s postavo moštva, vendar pričakuje javnost, da se bo moštvo, ki bo nastopilo proti Haški, borilo še bolj za-grizeno in se zavedalo, da gleda nanje vsa slovenska sportu naklonjena javnost.

Hašk je dopotoval v Ljubljano že sinoči z brzovlakom in se dobro zaveda važnosti te tek-me. Igra sama je za Haško tem večjega pomena, ker bo danes odigral njihov »zvezdnik« Hitrec najbrže zadnjo tekmo za Haško. Znano je namreč, da namerava Hitrec po končani maturi nadaljevati študije v Budimpešti ali na Dunaju in je že dobil od tamošnjih klubov laskave ponudbe. Hitrec bo seveda hotel svojo poslovilno tekmo igrati tako, da bo zapustil čim večji vtis. Z ozirom na njegove velike zmožnosti, se bo nudila nogometnim gurmanom najbrže prvovrstna delikatesa.

Vodstvo tekme je v dobrih rokah. Sodnika g. Nedoklana iz Splita poznamo iz finalne tek-me za kraljevi pokal med Zagrebom in Beogradom. Zapustil je prav dober vtis.

Ob 16. uri se bo predstavil našemu občinstvu podeželski prvak našega podsaveza SK Elan iz Novega mesta. Pomeril se bo s kombinirano rezervno SK Ilirije.

Sabljaški turnir SK Ilirije

Včeraj popoldne se je pričel v telovadnici Narodnega doma sabljaški turnir, ki ga je priredila SK Ilirija. Prvi poveljni sabljaški turnir v Ljubljani je dobro posečen. Številno občinstvo, ki prisostvuje tekmovalju, priča, da ima ta sportna panoga v Ljubljani dosti prijateljev.

Med udeleženci je 9 gospodov, ki tekmujejo v sablji in 4 dame, ki nastopajo v floretu. Poleg prireditelja nastopajo tudi zunanji tekmovalci.

Ko pišemo poročilo, sobotni spored še ni zaključen. Vrš se sabljaški turnir, ki je pokazal, da so tekmovalci sicer dobro pripravljeni, manj-ka jim pa turnirska rutina. Po dosedanjih bo-jih imajo najboljše izgleda za dobra mesta Mandelc, Sevnik Stane (oba Ilirija) in dr. Pichler iz Maribora.

Danes se turnir nadaljuje ob 8. zjutraj. Prve nastopijo dame v floretu. Največje izgleda imata ga. Kušarjeva iz Maribora in gđ. Ivka Tavčarjeva (Ilirija).

Po končanem damskem turnirju se bo nadaljeval sabljaški turnir. O rezultatih bomo še poročali.

Radio

Ljubljana, nedelja, 14. junija. 9.00 Jože Okorn: O čebelarstvu. 9.30 Prenos cerkvene glasbe. 10.00 Versko predavanje, g. dr. R. Tominec. 10.20 Ob 30letnici smrti pesnika Jos. Murina-Aleksandrova, predava A. Gornik. 11.00 Salonski kvintet. 12.00 Pevski oktet »Društva rudniških nameščencev«. 12.30 Čas, poročila. 12.30 Plošče. 15.30 Koncert radovolj. pevskega okrožja (prenos z Jesenice). 17.00 Salonski kvintet. 20.00 Pevski koncert g. Sancina, opernega pevca. 21.00 Pojoča žaga, izvaja prof. Noč. 21.00 Prenos z Bleda. 22.00 Čas, dnevne vesti. 22.15 Španska glasba (mandolina in kitara), igrata brata Höfler. 23.00 Napoved programa za naslednji dan.

Ljubljana, ponedeljek, 15. junija. 12.30 Plošče. 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 17.00 Salonski kvintet. 18.30 Dr. A. Bajec: Italijansčina. 19.00 Prof. F. Vodnik: Poljščina. 19.30 Priljvice za odrasle, Oskar Wilde: Mladikralj, štita gđ. Anta Kovačič. 20.00 Komorni kvintet. 21.00 Salonski kvintet. 22.00 Čas, dnevne vesti, napoved programa za naslednji dan.

Zagreb, nedelja, 14. junija. 11.30 Dopoldanski koncert. 12.00 Opoldansko zvenenje. 12.05 Dopoldanski koncert. 12.30 Kuhinja. 16.00 Sportni prenos. 18.00 Komorni koncert. 20.15 Poročilo. 20.30 Koncert Radio orkestra. 22.00 Novice. 22.10 Plesna glasba.

Zagreb, ponedeljek, 15. junija. 12.30 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 20.00 Književna ura. 20.15 Poročilo. 20.30 Koncertni večer. 21.50 Novice. 22.00 Po tujih postajah.

Beograd, nedelja, 14. junija. 9.00 Prenos iz Saborne cerkve. 10.30 Plošče. 12.30 Opoldanski koncert. 13.30 Novice. 16.00 Plošče. 17.00 Zdravstvo. 17.30 Poljsko-jugoslovanske pesmi. 18.00 Violinski koncert. 20.00 Narodne s kitaro. 20.30 Drama. 21.30 Plošče. 22.00 Novice. 22.20 Po Evropi.

Beograd, ponedeljek, 15. junija. 11.30 Plošče. 13.45 Opoldanski koncert. 16.00 Plošče. 17.00 Narodni napeti. 17.30 Vokalni koncert. 18.00 Popoldanski koncert. 20.00 Predavanje. 20.30 Ruska ura. 21.00 Večerni koncert Radio ork. 22.00 Novice. 22.20 Melodrama. 22.50 Ciganska glasba.

Praga, nedelja, 14. junija. 7.00 Kopališki koncert. 8.30 Prenos cerkvene glasbe. 9.00 Nabožna glasba. 9.35 Koncert. 10.30 Plošče. 12.05 Orkestralni koncert. 13.05 Plošče. 16.00 Brno. 19.00 Poljske pesmi. 19.25 Simfonični koncert. 21.00 Brno. 22.20 Prenos iz restavracije.

Praga, ponedeljek, 15. junija. 11.30 Plošče. 12.30 Brno. 14.14 Plošče. 17.00 Amundsen. 18.05 Plošče. 19.05 Brno. 20.25 Koncerta balalajk. 21.00 Radio orkester. 22.15 Moravska Ostrava.